

GAZETA LITERARĂ

Anul IX nr. 8 (415) **ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R.** 8 pagini 50 bani
Joi, 22 februarie 1962

SARCINI DE ÎNALTĂ RĂSPUNDERE

În dezvoltarea literaturii noastre noi, Conferința pe țară a scriitorilor care a avut loc între 22 și 24 ianuarie a constituit un moment deosebit de important. Lucrările Conferinței au evidențiat încă o dată frământările legate de dezvoltarea artei și avântul construcției al oamenilor muncii din țara noastră. Istoricile hotărâri ale Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român se transpun în viață prin efortul clasei noastre muncitoare, al masei țărănești, al intelectualității, țelul marelui al desăvârșirii construcției socialiste se înfăptuiește cu înăltărire.

Lucrările Conferinței s-au desfășurat în climatul mobilizator al noilor realizări obținute sub conducerea partidului în dezvoltarea economiei naționale și în creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii prin îndeplinirea Planului de Stat al Republicii Populare Române de anul 1961.

Dacă de seamă și dezbaterile Conferinței au subliniat înalta muncă a literaturii de a egala transformările revoluționare pe care le trăiește poporul nostru, de a contribui, cu mijloacele specifice artei, la formarea omului nou, a conștiinței sale socialiste. Astfel literatura și arta vor deveni — și mai mult — un factor activ, important, în construirea noii societăți.

Partidul Muncitoresc Român — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvântarea rostită la Conferință — dă o înaltă prețuire muncii creatoare și activității obștești a scriitorilor patriei noastre, considerându-i drept ajutoare ale sale de nădejde în opera măreață pe care o dăruiește poporul nostru.

Înalta apreciere acordată relației literaturii în construirea socialismului a întărit și mai mult convingerea scriitorilor că numai călăuzindu-se neabătut după politica partidului, valorificând pe deplin luminosul tezaur al învățăturii sale, ei vor putea crea o literatură care să-și croiască drum spre inima constructorilor socialismului. Cuvântarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej reprezintă un îndreptar luminos pentru scriitori, pentru toți oamenii de artă, în munca lor de fău-

rire a unor opere valoroase, bogate în idei și de un înalt nivel artistic, corespunzătoare exigențelor partidului și poporului.

Participanții la dezbateri și-au exprimat adâncă recunoștință pentru grija și atenția cu care Partidul Muncitoresc Român îndrumă literatura. În munca lor creatoare, scriitorii din țara noastră au o călăuză sigură: principiile realizării socialiste, însușirea profundă a necesarului principiilor asigură dezvoltarea țării a literaturii și artei, o perspectivă istorică justă.

O înaltă muncă educativă are literatura în opera de formare a conștiinței socialiste a oamenilor, a atitudinii lor față de muncă, față de avântul obșter, față de îndatoririle cetățenești.

Un rol de seamă îl revine literaturii în formarea și educarea tinerii generații, prin opere care să înfrunghie înăltăritățile pline de măreție ale epocii noastre, evocând tradițiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare, cultivând dragostea de patrie, de muncă, mărșăluțându-i spre mari înălțări.

Credincioasă principiului leninist al partidului, dezvoltând tradițiile artei realiste din trecut, literatura se inspiră din lupta poporului nostru pentru construirea socialismului, adăugându-și astfel contribuția la înălțarea patrimoniului național al literaturii realiste-socialiste. Realizările literaturii noastre au fost dezbătute printre lupta ideologică întransigentă pentru promovarea a tot ce este înalt, valoros, împotriva ideologiei burgheze, împotriva concepțiilor înșelătoare ale realizării socialiste. Dezbaterile de idei purtate de scriitorii noștri au întărit spiritul patriotic al creației înalte.

La Conferință, participanții și-au afirmat deplina aderență față de documentele Plenumului C.C. al P.M.R. din 10 noiembrie — 5 decembrie 1961 care privesc la lupta hotărâită a partidului împotriva practicilor generare de cultul personalității lui Stalin și pentru zdrobirea grupului antipartinic, fracționist, Pauker-Luca, urmat de Teohari Georgescu și alții cu zel de Iosif Chișinevșchi și Miron Constantinescu. În cuvântul lor, scriitorii și-au exprimat satisfacția față de poziția fer-

mă și întransigentă a conducerii partidului, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, față de lichidarea efectelor negative ale activității lui Chișinevșchi și Constantinescu în domeniul culturii.

Conștienți de ajutorul pe care l-au primit neînțecat din partea partidului în clarificarea lor ideologică, în întărirea legăturii cu

vișta oamenilor muncii, în rezolvarea problemelor dificile de creație, scriitorii au arătat în cadrul dezbaterilor Conferinței că sînt hotărâți să participe cu trup și suflet la înălțarea grandioaselor proiecte de transformare a țării, elaborate de partid, în desăvârșirea edificării socialiste în patria noastră.

În Darea de seamă prezentată de tovarășul Mihail Bemis, în dezbateri s-a făcut o caracterizare a literaturii noastre în etapa actuală de dezvoltare. Cuvintele scriitorilor la Conferință a vădit creșterea sentimentului de responsabilitate ideologică și artistică, în aprecierea creației, a succesorilor și a lipsurilor existente.

Rodnica dezvoltare a literaturii noastre în cei cinci ani care despart Conferința pe țară de primul Congres al scriitorilor o relevă și faptul că poezia, proza, dramaturgia s-au îmbogățit cu opere valoroase, că scriitorii aparținând generațiilor mai vîntice și s-au alăturat numeroase talente tinere, formate în anul orînduirii populare, că tematica nouă și-a câștigat locul de frunte în literatură, împreună cu creația scriitorilor români s-a dezvoltat creația scriitorilor aparținând minorităților naționale, păstrând deosebită înălțare ale construcției socialiste, în scrierile lor, exprimând bucuria muncii libere, credința fermă că viitorul este mai îndrăgitor ale oamenilor și mai glorioasă în societatea socialistă împărată.

S-a dezvoltat o lirică a patrioteismului socialist; o cântăci bucuria

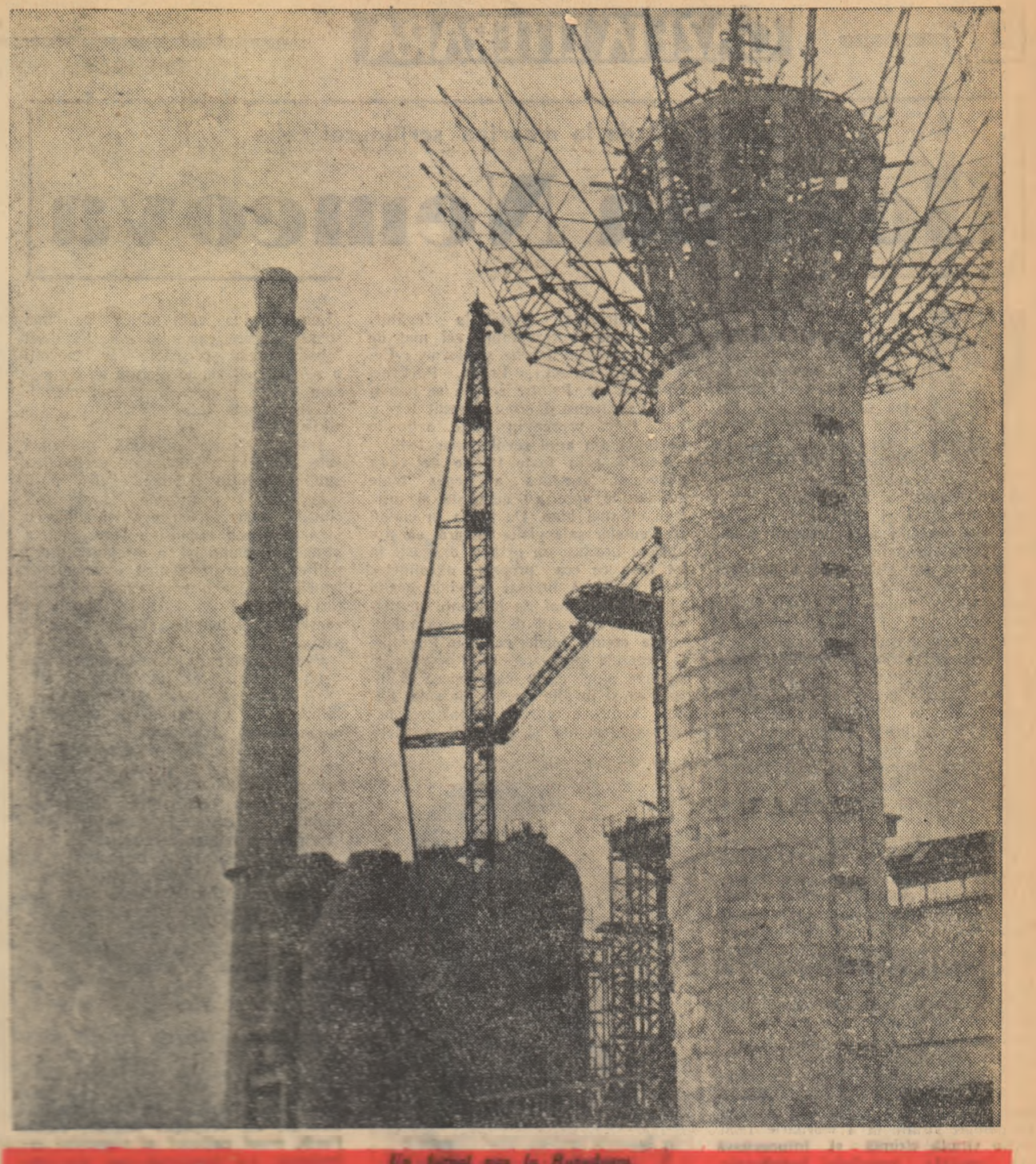
strălucite, au intrat în sfera preocupărilor active ale celor mai mulți scriitori.

În lucrările Conferinței s-a subliniat că, mai mult ca înainte și mai viu decît celelalte genuri, proza a lăsat să reflecte o multitudine de aspecte noi din realitatea înconjurătoare. Este semnificativă orientarea romanșului și în genere a epicii de proporții înalte către sîntele social-istorice, spre din lucrările apărute înaintea și după conștientizarea adevărată a dezvoltării proceselor simple din viața poporului, implicînd largi categorii sociale cu problemele lor specifice, implicînd deosebită a numeroase personaje, proiectîndu-se pe scenele istoriei. Aprecierea mai puternică de conștientizare se vede în egalitatea realizărilor stilice ale construcției socialiste, în creșterea unor izbucniri personajelor stilice.

Cu privire la poezia nouă, Darea de seamă și dezbaterile au relevat înălțarea caracterului și stilului, coeziunea. Poezii s-au identificat între-o mai mare măsură cu felul de a gândi și de a simți al oamenilor noi, exprimînd bucuria muncii libere, credința fermă că viitorul este mai îndrăgitor ale oamenilor și mai glorioasă în societatea socialistă împărată.

S-a dezvoltat o lirică a patrioteismului socialist; o cântăci bucuria

GAZETA LITERARĂ
(Continuare la pag. 6)

Un fel de la Hunedoara.

MARCEL BRESLAȘU

DIN ADDENDA LA „DIALECTICA POEZIEI”

Tot despre documentare

Ce și-e, Doamne, cu profesii...
Mahomed spunea, tehu,
despre muntele vieții
înălțat în fața lui t

„Am să-ncerc în chip și fel
care s-o lăsa mai greu...
Dacă nu merg eu la el
poate vine el la EU!

De s-ar face 'dracu' ghem,
nu mă cafăr, nu mă urc-ă
Pin' la urmă să vedem
care-i dintre noi mai turc!”

Și păstrind contactul viu
cu viața din pustiu
își scria cu dor — și sete —
transcendentale versete
despre munții... de pilaf
sub ninsori de zahăr-praf,
despre blonde almee
cu profiluri de camee,
despre raiuri
și seraiuri
ce-l așteaptă, sus în cer,
pe beatul ienicer
...și ce bine-o duc defuncții
care au pe-acolo funcții...

Muntele a stat ce-a stat
contemplînd cel stat în stat
pînă-și spusese întristat:
„Oare — cit să-l mai contemplant?
Iaca! O să-i dau exemplul:
Fără a mă năpusti
mă voi duce pe pustii...”

Scoase capul — el! — din nori,
strînse-ntr-o galabalnic
și-ncepui cu pași sonori
hogeamite hagealnic...

Da! Luîndu-și la spinare
— el! — picioarele de plai
spre labilele chenare
se porni în lung alai...

Puse cușma de hermină
căptușită cu lumină,
funda grea de iarbă moale
dus-n falduri pin' la poale,
și pădurea-n șapte briuri
tighelitate cu piriuri...

Și-aș putea să mai enumăr
șoimii legănați pe umăr,
pulturii și acerile
cari oestesc prefacerile
din tirocala lor prin ceruri;
flori și alte giudaeruri,
iezere cu ochi albaștri
unde-și joacă aștrii piaștrii,
brînele cu strunți și peșteri,
stinele cu bacii — meșteri,
lei și gize, lupi și ciute
și — deși trăiau ca frași —
tigrui fără eufrazi...

Dar cit merse el de iute,
peste văi, peste vilcele,
cînd ajunse la soroc
era oale și ulcele
vai, vestitul prooroc...

A găsit pe clinul dunei
dibînd prin Clar-Obscur
la lumina... semi-Lunei
doar cipicii lui de șnur!

Și-a-ncercat — dar n-a fost chip! —
Să-i urnească din nisip...

Cît vezi cu ochii, pămînt!

Încercăm cu toții un sentiment de bucurie și de mirare nespusă. Nu s-a stîns încă ecoul ulimiei consfățurii pe țară a fărânelor colectiviste în superba sală a Palatului R.P.R., și parcă mai auzi încă glasurile prezidențiale de gospodării agricole colective, ale brigadierilor zootehniști și de timp, ale crescătorilor de oi, de vite și de păsări, vorbind despre munca lor, vorbind despre planurile lor de viitor, nu ca la o adunare de simpli plugari, ci ca la un surprinzător congres de științe agricole, într-un limbaj ales, în termeni de curs universitar. Au început doar cîteva săptămîni de la acel memorabil eveniment și lădă că primelor două regiuni în întregime colectivizate — Dobrogea și București — li s-au adăugat alte cîteva regiuni: Banat, Cluj, Galați și — cea mai proaspătă în acest șirag frumos de victorii pe frontul transformării socialiste a agriculturii — regiunea Hunedoara.

În ajunul consfățurii pe țară a fărânelor colectiviste venim de la Constanța în același tren cu fărâni colectiviste din Dobrogea, cu vestitul Terentie Gurei de la Sarichioi, Sabri Emurla de la Cobadin, Eliza Ghergu de la Topraisar și Nicolae Gaidagiu de la Topalu Călătoream cu trenul în dimineața celei dintîi ninsori a acestei țări și mă gîndeam că între Constanța și București trenul așeză numai pe un pămînt înfrățit, pe un pămînt îmbogățit și întinerit de energia zecilor de mii de familii colectiviste. Era un drum pe un pămînt fără haturi și cîț puteai cuprinde cu ochii din goana trenului nu vedeai decît marile țărîle și ogoare ale gos-

P U Ș K I N

125 de ani de la moartea marelui poet

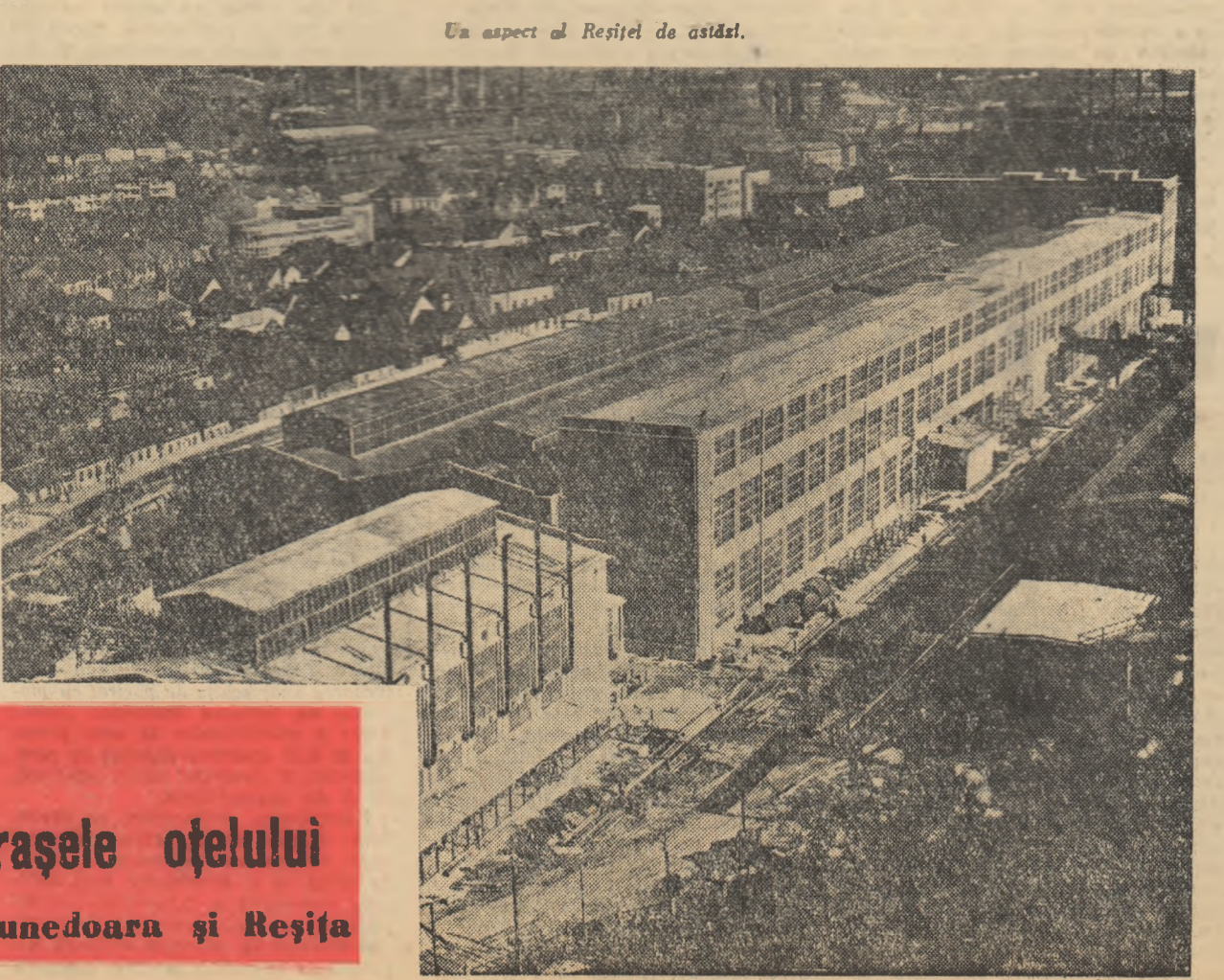
În epoca de formare a lui Pușkin, așadar între 1815 și 1820, la literatura europeană curenții dominați erau romantismul. Dintre scriitorii romantici europeni, acela care ajunseser la o mare faimă și exercita o influență covârșitoare în epoca adolescenței lui Pușkin era Byron (de remarcă: este că influența poetului englez se resținea aproape exclusiv pe cucerirea, ca fiind în patria lui aproape învinsă). După exemplul lui Byron, Pușkin scrie mai multe poeme lungi primite care Ruslan și Ludmila, Tiganii, Poltava, Prizonierul din Caucaz, Calăreții de aramă. Citind aceste poeme li dai seama că Pușkin a fost mai mult stimulat de Byron decît propriu-zis influențat. Eroi ai acestor poame nu sînt deloc tenebroși, enigmatici, ciudați, inexplicabili, nelăești și excepționali cum sînt de obicei eroii poezilor lui Byron, Corsarul, Lara, Childe Harold. Nici un mister nu învalioie pe eroii poezilor lui Pușkin sau nu învalioie alt de tare încit să-i faci impenetrabil. Ei sînt agitați și mînați de sentimente puternice, violente chiar, dar perfect firești și explicabili.

O influență mai slabă avea să exercite asupra lui Pușkin un personaj mult mai obscuro, dar care, datorită simpatiei și aflată purtarea ori de cîte ori e vorba de subiectul poeziei acestuia. Personajul acesta este cădaca poetului, Anna Radonova, care l-a avut contacte timp de doi ani cu el și care călăra la stăvil Mikhalovskoe la...

la, scris între șaptesezecizeci și douăzeci de ani; motivele și pasărea sînt de origine populară. Pușkin compunînd acest poem și-a adus aminte de poveștele dădaci. În cei doi ani de exil la țară Pușkin a lăsat din nou legătura cu poporul și cu esența poetică a poeziei, altă prin poveștele pe care li le spunea din nou, ca la copilărie, în seri lungi de iarnă, dădaca lui, bătrînă acum, cît și prin participarea lui directă la viața de toate zilele a satului. Într-o scrisoare pe care o trimite de la Mikhalovskoe fratelui său Lev, el spune: „Scara mi-o petrec a scriind povești și astfel compensez lipsurile blestematei mele educații. Reminșate sînt aceste basme! Fiecare din ele e o poezie!”

Pușkin e poet liric și povestitor. Mănșucul de Povestiri de războiului Belchin cuprinde tablouri de moravuri din societatea epocii. Aceste povestiri, au, pentru literatura rusă, valoarea unui glorios început de drum, ele al-

AI. PHILIPPIE
(Continuare la pag. 2)

Un aspect al Reșiței de astăzi.

Petru VINTILA
(Continuare în pag. 6)

CMI în paginile 4 — 5

Oameni din orașele oțelului

Reportaje despre Hunedoara și Reșița

100 de ani de la moartea scriitoarei cehe

Bozema Nemcova

Printr-o manifestare din acest an al Consiliului Mondial al Pacii se numara si comemorarea a 100 de ani de la moartea scriitoarei cehe Bozema Nemcova.

De numele Bozemei Nemcova se leaga a-mintiri scumpe poporului cehoslovac...

Nemcova s-a afirmat ca o scriitoare militanta, plina de daruri, animata de un patriotism inflacarat.

In aceste vremuri sumbre, in care toata lumea se lupta...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

...Luminatia ta, vom minca cu mai multa placere carne si paine...

Bozema Nemcova isi ridica cu vigoroase glasul impotriva ignorantei...

Bozema Nemcova a insemnat o a-paritie vie, incandescenta...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

...Luminatia ta, vom minca cu mai multa placere carne si paine...

Bozema Nemcova isi ridica cu vigoroase glasul impotriva ignorantei...

Bozema Nemcova a insemnat o a-paritie vie, incandescenta...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

Bozema Nemcova, scriitoarea cehoslovaca, a avut darul sa-i inarpeze sentimentele ei patriotice...

VICTOR KERNBACH

Luntrea sublimă

Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Tudor ROTARU

POMPILIU MARCEA

Opera lui Sahia, inainta al literaturii realist-socialiste...

Opera lui Sahia, inainta al literaturii realist-socialiste...

Opera lui Sahia, inainta al literaturii realist-socialiste...

Opera lui Sahia, inainta al literaturii realist-socialiste...

Opera lui Sahia, inainta al literaturii realist-socialiste...

Al. Sahia

Uși deschise

Uși deschise, de Domkos Geza...

Uși deschise, de Domkos Geza...

Uși deschise, de Domkos Geza...

Uși deschise, de Domkos Geza...

Uși deschise, de Domkos Geza...

după contactul nemijlocit cu ideologia clasei muncitoare...

Z. ORNEA

PUȘKIN

(Urmare din pag. 1)

etajase uvertura la romanul rus dezvoltat...

Naratiune este și Eugheni Oneghin...

El declara ca vrea să infatiseze eroi...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Porane, Fiorul romantic al misterului latin...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Pușkin a parafrazat versurile poetului latin...

AI. PHILIPIDE

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

GRONICA Literară

Intilnire cu eroii unei cărți

Pentru critice cistigul nu se reduce insa la alt...

AI. PHILIPIDE

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

PAUL ANGHIEL

Victoria de la Oltina

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

AI. PHILIPIDE

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

PAUL ANGHIEL

Victoria de la Oltina

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

AI. PHILIPIDE

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

PAUL ANGHIEL

Victoria de la Oltina

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

AI. PHILIPIDE

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

...Luntrea sublimă, constiind debutul poetului Victor Kernbach...

Gherman Titov

Ln fața ochilor minții se perindă chipuri. Sint eroii pe care nu i-am văzut, dar îi cunosc. Vladimir Ilici Lenin, tovarășii săi, primii revoluționari. Apoi tata, instructorii aviației, Lișka Koval, prietenii mei mari, constructorii șefi. Iar Gagarin, ceilalți prieteni cosmonauți, fetița Galia care m-a scos din ochii de gheață, Tamara... oamenii diferiți, aparent nelegăți prin nimic... Și mi se pare că toți așteaptă odată cu mine scurgerea ultimelor secunde. Nu știu ce facea în clipa aceea Nikita Sergheevici: poate că privea și el ceasul, întrebând ce mai face cosmonautul...

Am început încă o dată mecanismele. Toate erau la locul lor. Acum voi auzi ultima comandă. Mă așez și mă comor în scaun, îmi deslind mușchii, îmi lipesc capul de pernă. Mai e o secundă... — Start!... Auz zgomotul crescând al motoarelor, totul vibrează. „Iar cosoul din timp a făcut pe semne” — gîndesc. — Hai, scumpa mea!

Mă lipesc și mai strîns de fotoliu. Un soc. Apoi încă unul. După supra-scolțări, începe o liniste deplină. Sint în COSMOS! Dar de ce pînă de comandă e undeva în tavan? Nu înțeleg nimic — nu știu unde e Pământul, cum sint așezat eu, dar peste câteva clipe toate revin la locurile lor. A fost primul dar al cosmosului — imponderabilitatea.

Privesc cu coada ochiului luminolul. O palea vie de culori, unice și uimitoare. Dar n-am timp să le admir. Începe muncă grea a cosmonautului. Raportez Controlului Central al Partidului guvernului și lui Nikita Sergheevici Hrușciov personal.

Toți cunosc comunicările oficiale despre zborul navei „Vostok-2” și de aceea, acum, îmi voi reaminti cele clipe pe care le-am reținut pentru toată viața și pe care nu le va șterge nici un zbor nou. Îndeplinind programul, am trecut la pilotarea manuală a navei. Turbulențe, am strâns în mâini volanul — înții mai slab, apoi mai energic. Nava cosmică își schimbă singură orientarea, trecînd dintr-o poziție în alta; și, deodată, m se părea că dacă, voi împinge mîna, nava se va avînta spre alte planete. Senzația aceasta incomparabilă se simțea de mîndrie pentru savanții și știința noastră, pentru marea mare a omenității. Noaptea vine ca beama unui tunel strălucit cu câminul. Lumina zilei apare neașteptat.

Sarcinile ce mi stăteau în față erau multiple: controlul aparatului de orientare, inserările din jurnalul de bord, verificarea legăturilor radiofonice și o serie de experiențe științifice, necesare pentru explorarea cosmosului — privind somnul și masa. Aproximativ cu patru ani în urmă savanții aveau noțiuni extrem de confuze în privința fenomenelor biologice inerente cosmosului. Intii de toate trebuia să răspund la întrebarea: cum va suporta omul o imponderabilitate de câteva ore? Va putea oare să muncască? Imponderabilitatea nu constă numai în pierderea greutatei sau în poposurile pe tavan, lată, de pildă, problema mesei. Evident, într-o asemenea călătorie lungă nu poți lua pesmeți, — aceștia se fărîmă și nu pot pătrunde în esotag. Dar hrana nu cîntărește nimic în cosmos — cum va ajunge deci în stomac? Savanții au și rezolvat unele din aceste probleme, oferindu-ne tuburi cu hrană cosmică gustoasă și consistentă.

...Două sute patru mii de kilometri rămăseră în urmă. După o scurtă odihnă am conectat iarși comenzile manuale, începînd astfel al doilea examen al capacității de zbor manifestat de aparatul meu cosmic de oca, cînd mii de tone. Nava porni ascultînd de fiecare gest al minilor mele, de parcă pilotam un bombardier agil, bine construit. Tensiunea din cabina e normală. Umiditatea aerului perfectă, ca într-o stațiune climaterică. Temperatura, +18°C — confortabil deplin! „Extraordinară mașină” — m-am gîndit încă odată, recunoscător, la autorii ei. Apoi, urîndu-le noaptea bună locuitorilor din Moscova, m-am lîns comor în fotoliu și am încercat să dorm. Dar n-am putut adormi ușor. Imponderabilitatea îmi juca feste, și nu-mi puteam stăpîni miinile. De cum așipsem, ele se ridicau și rămîneau suspendate în aer. Nu puteam adormi, și ca să rezolv într-un fel problema, mi-am trecut umerii pe sub curelele fotoliului. Cînd m-am trezit însă, miinile stăteau în aer... Năstrucnică și-tuație! Am mai străbătut 410.000 kilometri și mi-am dat seama că dacă aș fi urmat traiectoria dreaptă spre lună, aș fi ajuns-o. La spirala a trei-sprezece și a paisprezece am ajuns să mă acomodez perfect cu imponderabilitatea și am început să fotografiez Pământul. Frumos e Pământul nostru! Priveam contururile continentelor, ale munților, și pădurilor, panglicile unor ape mari, mările, lacurile. Dar cele douăzeci și patru de ore sint pe terminale — trebuie să mă pregătesc pentru aterizare. Primesc comanda. Nava își schimbă fără grabă direcția. Pun în funcțiune aparatele de frinare și la picioarele mele se adună fără zgomot, din aer, parcă desăte, aparatul de filmat, jurnalul de bord, cronometrul. Corpul navei se incinge din cauza frecării, în jurul meu se înalță limbi de foc și-mi amintesc credința necămită a constructorului șef în blindajul navei.

Pământul se apropie lent de mine. Văd, de sus, nava care a coborît cu câteva secunde mai înainte. Pe mine vîntul m-a dus ceva mai încolo, și acum ne desparte calea ferată. Un soc și lată-mă în picioare. Trei motocicliști se năpustesc spre mine — Tu ești Titov? — Eu. — Bravo, Titov! Această primă convorbire substanțială de pe pămînt a fost numai decurt interuptă de apariția a două automobile. Dintr-unul coboară o femeie — are fruntea însingurată.

— Ce ai pățit? — N-are importanță! Am nimerit în șanț! Dar principalul e că eu v-am văzut prima!... Femeile, femeile noastre pămîntene și dragi! Ea a fost prima! (pe cei trei motocicliști nu-i socotește)... Alți oameni necunoscuți mă ajută să mi scot costumul și mă transportă la navă. Aici am scos din cabină aparatul de filmat, jurnalul de bord și am cercetat încă odată nava: nici o deformare. Aparatele din cabină sint nevătămate.

M-am surprins miinșii cu palma blindajului prietenii mele credincioase, și am rugat să fii condus la un telefon.

Omul și gloria sa

Am împlinit 28 de ani la 11 septembrie 1961, dar acum cred că trebuie să mut ziua mea de naștere. Mi-a fost sortit să depășesc viața planetei noastre cu șaptesprezece zile în 24 de ore, și să întinpi șaptesprezece zori în cosmos.

De ziua mea, dimineața, în timp ce Tamara trebulău, eu cercetam pe rînd scrisorile, cărțile poștale, telegrammele de felicitare de la cunoscuți și necunoscuți, de la elevi și bătrîni. Am găsit și telegrame de peste hotare, zori de chestionare și anchete din partea unor reviste și ziare sau din partea unor organizații obștești. O anchetă adresată de un corespondent străin m-a interesat deosebi.

Am început să citesc cu glas tare întrebările, ca Tamara să le poată auzi.

— Cum vă intelegeți cu soția? — Despre asta trebuie să fie întrebată soția? se auzi o voce veselă din bucatărie.

— Care este felul de mîncare preferat de dvs.? Urmă o pauză.

— Răspunde așa: peștii înrați din bostanarea, alivenci siberiene și toate celelalte feluri pe care le găsește în vasa.

— Tamara! — m-am revoltat eu în glăscă. Cred că faci o confuzie: azi

care a acoperit cu pieptul ambrazura dusmană, aducînd astfel victoria pe o părtică a frontului! A mai fost aviatorul comunist Gastello care s-a îndreptat avionul aprins în coloana tancurilor fasciste, în loc să se salveze cu parașuta; au fost soldații din Brest, au fost eroii partizani pieriți în ghiarele gestapoșilor fără a mărturisii numele tovarășilor lor de luptă. Ne închinăm în fața medicului Boris Pastuhov care și-a injectat vaccinul chimic, înainte de a-l introduce bolnavilor; îl admirăm pe medicul Leonid Rogozov care și-a făcut singur operație de apendicită în condițiile complicate ale unei expediții antarctice...

Uneori cînd mă gîndesc la toate acestea, mă întreb dacă eu as putea face așa ceva. Și chiar dacă nu răspund cu precizie, îmi spun: „As încerca să fac tot ce pot...”

Nu-l putem uita pe oștășul Ziganov cu cei trei tovarășii, care au luptat 49 de zile cu oceanul, fără să renunțe la demnitatea omului sovietic. Și cînd ziaristul american venit cu heli-copteral la portavizorul „Kirschege”, i-a întrebă:

— Intelegi ce fel de băcăi sîrîși? Astăzi Ziganov, sînt de puteri, a răspuns: „Întîi!”

— Obiectiv, sîrîșic! — Peți care s-a cunoscut asemenea oameni că sînt erai excepționali, supra-omenești? Iar eu am creat la fel ca ei, are înțelesul că ei sînt, peția, omul excepțional, mîi, a trăitor mai mari, a pămîntului, a buclilor, mîi boțevici.

În timpul care s-a scurs între zborul lui „Vostok-1” și „Vostok-2”, în țara noastră s-au petrecut evenimente uriașe. Am aflat Programul Partidului (pe atunci sînta în proiect) al cărui text este conținutul cosmonautului. L-am acceptat din toată inima, îl vîm împlini, și asta va fi de asemenea eroină. Dar al lui? Al lui Ivanov, Petrov, Gagarin, Condraciovici. Titov! Nu, că-l vîm împlini, întregul popor care trăiește onorabil mîi glorie: omul este prietenul și înțelegătorul nostru.

Prieteni cosmonauți Iuri Gagarin și Gherman Titov.

pe care mi-a arătat-o poporul și dacă poporul socotește că o merit, sint fericit.

Cred că așa, și numai așa pot răspunde la întrebarea cum suport „pozitivă” gloriei. Nu știu dacă voi care mi-au pus întrebarea mă vor intelege (spun asta deoarece eu însuși nu înțeleg deseori pe autorii unor asemenea anchete).

Sînt încredințat că majoritatea absolută a oamenilor străvește spre o mîncă pașnică. De pe tribuna O.N.U. Nikita Sergheevici Hrușciov, amenințînd proiectul dezarmării, chema pe toți aleșii războiului să-și amintescă lapidul că trăim pe o singură planetă și că ea nu e chiar atât de mare, locii să glumim cu înăcra termonucleară...

Eu am văzut întreg pămîntul. E minunat de frumos, dar mărunț, cînd îl privești din cosmos. Și acelu, sînt că peți să-mi îndrept nava spre orice punct al planetei, am înțeles și mai bine de înțeles a apăsă parașutele continerelor. La sîrîșul zborului, puteam să așezor cu „Vostok-1” în direcție Volgă sau în câmpul de porumb al miliționarului Harvî din statul Iowa, pe plantațiile de zăiduri din Malaga sau pe pășunile unui cultivator de săi din Australia — și sînt sigur că prețioșii oameni mîi înțeleg și acceptă călătoria, cum m-au întîmpinat oamenii de la noi, în regiunea Saratov. Și asta pentru că

Am amintit despre asta pentru că am cîlit, (după zbor) traducerea poeziei „Omul pe orbită” al scriitorului american Renet Kay, povestire apărută în „Saturday evening post” din anul 1961. Deși povestea se adresează cititorilor americani, voi cita câteva fragmente.

„După zbor, capacitatea de reacție a lui Ross Klariage (primul cosmonaut american, după Renet Kay), a fost extrem de slabă, și palbături păreau comuțunții. El n-a putut să răspundă la toate întrebările savanților și generalilor, sîntînd chiar unele detalii ale zborului...”

— Da, Sîr, aș fi făcut acel lucru! — spune Mac-Adam, general de aviație. „Și vedem ce va spune Moscova!” — Eu n-am fost sigur. N-am crezut că o să mă întorc... Mi se părea că nu contăză dacă mă întorc sau nu. — Nu așteptam un astfel de răspuns, băile, se încornă generalul.

— Cred că de vîin e depresionat. Sînt demăi la comandă, să te întreprii la comandă, ca un automat. M-am comșîmpit. Desigur, eram convins că mă întorc, general.

După un altor brusc de energie, cosmonautul se plînge iarși:

— Sint gravitic de obosit. N-am putut să dorm. El narosec asta regim de comșîmp — adormi de la un mesăci-cușor și tot e de brăzdat. El, sint pomenit asta în brațu... Medicul explică aceste stări ale cosmonautului prim-o-oculii de exagerată de excitabilitate, care au înțeles somnolente.

Care asemenea cosmonaut poate fi sărbătorit cu prețelul mării victoriei a sîrîșic?

Noi, cosmonauți sovietici, sîm că pregătindu-ne pentru zborul cosmic, savanții căștri n-o făcuseră pentru rețetă sau din pasiune sportivă. Comșîmpita omenească lucidă, fără tălburearea datoriilor drogurilor, pătrunsă de prezența unui scop științific — lată de ce am avut nevoie. Și mîntea omenească, cercetătoare, inarmată cu cunoștințele dobîndite de om din ziua în care a inventat roata; mîntea care știe să analizeze, să observe și să hotărască.

Toți prietenii mei, cosmonauții, (n-aș vrea ca asta să sune ca o „aureoleclăamă”), ne-am pregătit localni pentru asemenea zboruri. În numele victoriei rațiunii umane a fost înfăptuit și zborul navei „Vostok-2”, în numele ei am întîmpinat cele șaptesprezece zori de neuitat, zorii eroici cosmice. În numele acestei victorii va porni în cosmos următoarea noastră navă cu om la bord.

1961. (Sîrșit)

În romînește de CRISTINA LUCIAN

SAPTESPREZECE ZORI ÎN COSMOS

e ziua mea de naștere, nu a la, iar în răspunsuri tu ești cea glorioasă... De data asta însă am tăcut eu. Urma întrebarea: „Cum vă sîrșitîi în postura unei celebrități mondiale?”

— Repetă, te rog!

Repet, dar sînta ține și ea. Într-adevăr, cum mă sint ca celebritate mondială? Desigur, aș fi putut răspunde simplu: mă sint foarte bine. Dar răspunsul nu mă mulțumeste nici pe mine, nici, desigur, pe cele care mi-a pus întrebarea. Nu vreau să-l fac corespondentului vreau repros: întrebarea lui stereotipă ei i-a pus-o, fără îndoială, și hotărîului care a ocupat primul loc la competițiile mondiale, și omului care a căzut de pe acoperișul unui bloc de douăzeci de etaje și a reușit să scape cu viață...

Intr-una din cărțile dragi mie despre eroicul aviator Meresiev, care, în firm de picloare, a continuat să lupte cu fasciștii, există relatarea interoga-torului criminalilor de război de la Nürnberg. Acuzatorul l-a întrebă pe Goering:

— Recunoaștii că declanșînd atacul trădător asupra Uniunii Sovietice care a dus la zdrobirea Germaniei, aiți făptuit o mare crimă?

Goering a răspuns cu o voce surdă: — Nu e o crimă, este o greșală fatală. Recunosc aliti am acționat fără spirit de prevedere pentru că, după cum a reușit în cursul războiului, multe lucruri ne-au fost necunoscute, iar pe altele nici nu le-am bănuțit. Nu l-am cunoscut și nu i-am înțeles pe rușii sovietici; ei au fost și rămîn o enigmă pentru noi. Nici o agențură militară cit de expertă, nu poate stabili potențialul mîntar real al Sovietelor. Nu vorbesc despre numărul de tunuri, avioane și tancuri. Aceste lucruri ne erau cu aproximație cunoscute. Nu vorbesc nici despre forța și mobilitatea industriei. Vorbesc despre oameni, iar omul rus a fost todeauna o enigmă pentru străini...

S-ar părea că nu există nimic comun între confesiunea lui Goering și întrebarea corespondentului apusean. Și totuși, enigma lui Goering rămîne probabil neelucidată pentru numeroși alții. Altfel n-am mai auzi amenințări din partea unor generali sau căștîi din Apus, amenințări la adresa Uniunii Sovietice și a poporului său. Și această neînțelegere a esenței omului sovietic, a mentalității, ideilor și ținuturilor noastre, dăunează în primul rînd aceluia care nu vor să ne înțeleagă.

Zborul navei „Vostok-2” a fost un rezultat al muncii științifice încordate depusă de un colectiv alcătuit din multe mii de oameni care și-au dedicat cunoștințele și munca creării primelor nave cosmice din lume. Mie mi-a fost sortit un rol de învidiat, dar nu atât de excepțional, dacă e să-l comparăm cu volumul muncii efectuate de eroii anonimi încă. De aceea a-mi însuși postura unei „vedete”, înseamnă a-l fura pe cei ale căror merite sint înfinit mai mari, înseamnă a-i jigni pe acei care au adus gloria patriei mele.

În timpul pregătirilor de zbor, noi nu ne gîndeam la fapte eroice... Ne pregăteam pentru muncă, condiție esențială și necesară a existenței. În țara noastră, fapta eroică este viața însăși. Rășoiți istoria Războiului de apărare a patriei, această cronică de eroismului cotidian. Amintiri-vă de cosmonautului Alexandr Matrosov,

Aruncîndu-se sub roțile trenului pentru a salva un copil și rămînînd din țărîna vie, omul nostru îi trage câteva palme copilului, îl duce la părinți, și-și vede de trebură, fără să se gîndească la o răsplătă, la glorie, la celebritate. Așa este conștientul nostru. Regret numai că nu există la noi o statistică a faptelor eroice (după cum în alte țări există contabilitatea furturilor, omorurilor, violurilor și ca-tastrofelor automobilistice). Probabil însă că ar fi foarte greu să se înregistreze faptele eroice pe care le în-lăpăduște un popor de 220 de milioane.

Pentru mine cea mai deplină răsplătă pentru zbor a fost hotărîrea Comitetului Central al Partidului despre primirea mea ca membru de partid înainte de terminarea stagiului de candidă. Mă mîndresc cu încrederea

mei un detectiv, cit de vigilent, n-ar fi găsit pe bord nimic războinic.

Și încă ceva... Noi, cosmonauții, ne-am familiarizat cu diaterie teorii despre calitățile omului cărătu și e sîrșit să zboare în cosmos. Unii savanți consideră că în timpul zborurilor lungi cosmonautul va fi copleșit de senzația de singurătate. Alții socotesc că aceștia (cosmonauții) trebuie să fie indivizi „reduși”, cu preocupări intelectuale minime. Există o altă teorie, care cere înfrînarea activității umane în timpul unui zbor îndelungat, tendința de a reduce capacitatea umană de percepere la minimum, cu alte cuvînte de a arunca în stele un om într-o stare apropiată de somnul letargic. Atunci pentru ce să mă plece acest om în cosmos? Ce va vedea, ce va afla acolo, ce va aduce oamenilor, întors pe pămînt?

Viața Uniunii Scriitorilor

în conformitate cu prevederile statutului Uniunii Scriitorilor din R.P.R., în cursul săptămîinii trecute au avut loc alegeri pentru desemnarea birourilor secțiilor de creație.

LA SECȚIA POEZIE au fost aleși: Maria Banoș, Ion Bînuș, Marcel Brucolț, Ion Horca, Ștefan Iureș, Nichita Stănescu, Cicerone Theodorescu.

LA SECȚIA PROZĂ au fost aleși:

Eusebiu Camilă, Remus Luca, Aurel Mihale, Șerban Nedelcu, Petre Sălcudeanu, Nicolae Țic, Haralamb Zincă.

LA SECȚIA DRAMATURGIE au fost aleși: Aurel Baranga, Mihail Davidoglu, Lucia Demetrius, Horia Lovinescu, Valeriu Bîpeanu.

LA SECȚIA CRITICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ au fost aleși: Savin Brațu, Matei Călinescu, Ov. S. Crohmălniceanu, Paul Georgescu, Al. Oprea, Tudor Vlaicu.

LA SECȚIA LITERATURĂ PENTRU COPII ȘI TINERET au fost aleși: Ion Brad, Vladimir Colin, Hedi Hauser, Ion Hobana, Geica Iuteș.

LA SECȚIA TRADUCĂTORII au fost aleși: Alexandru Balaci, Tamara Gane, Milinea Gheorghiu, Radu Lupan, Szemlér Ferenc.

ALEXANDRU CIUCURENCU

(Din expoziția pictorului, în prezent deschisă în Berlin)

„Peisaj petrolifer”

SZEMLÉR FERENC

Vînt de primăvară

Și s-au pornit în seară vînturile tălăzuind. Alene dau de-a dura masele mari de sunete-n surdina rostogolite. Sună bubind ecoul șesurilor, care-ajunge pînă la fruntea pescurilor, pînă la bastioane, blocuri noi de case — întors ca valul. Zornetele creștei improască-albastrul.

Suitor de tren ajunge la urechea sprintenă a călătorului. La drum, la drum! Răspunde, auzind, străvechea voce. Și parc-adulmecă miros de fum, deși motorul Diesel trage trenul din București la Sighet. Sus, pe bolți foșnește larg văzduhul. Visătorul o pînă vede, filțit de falduri în purpur, pretulîndeni.

Vuitor se sfărîmă cătușele de ger. Nestăoite, arzînde, se reparsă noi simfăminte, măturînd din cal obstacolele. Sigure și mîndre pornesc biruitoarele puteri. Cu glas răzbuind răsună aprig un dînt înalt...

În romînește de VERONICA PORUMBACU

EUGEN FRUNZĂ

Acolo

Așa, vremelnic pare-mi-se, Fecia mi-o presimț mereu... Nu c-aș deschide porți închise Călare-n șea pe versul meu —

Nu pentru stolul alb de cînturi Stirim din mult puținu-mi har — Tu vreme treci și tu ne dînturi: Din scrumul mult un bob de jar...

Dar îmi presimț în pași vecia, În luna mai, ca pedestraș, Cînd în coloană poezia O port sub steaguri pătimaș!

Acolo, știu, pe bulevarde, În marș de zori spre nor tărîm, Acolo pașii mei vor arde De-a pururi oii pe caldarim.

AL. ANDRITOIU

Cîntece simple Invățăminte

Cine l-a deprins să cînte? și să fluiera pe om? Poate apa din izvoare, poate pasărea din pom.

Dar să cînte-n fața armei cînd e surghiumit la zid, l-a-nvățat lumina lunii, pulsul marelui partid.

Și să-și cînte fericirea împărțindu-și cumpătăt ura cruntă și iubirea, — tot partidul l-a-nvățat!

Creion

Vechi cartier cu mlaștini și cu pulbere și cu obloane de măcelărie, — o mîină scumpă a soșii să-și spulbere marasumul și să-l schimbe-n armonie.

Zidarul, minunea ta acoperă cu poezie, toată umbra dusă. Ți-e fremec cărămidă-o operă, frumos, în rafturile roșii, pușă.

La presimțirea primăverii

E-un vînt cu presimțire: se va-mprimăvora La geamul nostru trei sălcii privi-dor ca trei grații și păsări colorate, sosind din emigrații, vor poposi, firește, și în grădina mea.

Monete bat cu stemă de flori de liliac la fiecare rîmă, în cîntea primăverii: vor scrie poezie toți vișinii și merii și lebăda, cu linii cirilice, pe lac.

E-un vînt cu presimțire: se va-mprimăvora. E anotimpul nostru înscris în agrominimi, în forme de metale ce se încing și-n inimi și-n steaua cu cinci brațe din fericirea mea.

ȘTEFAN IUREȘ

Se miră lumea

Se miră lumea, oaspeții, străinii, de mîntea limpezită a luminii, de mîngîios și dulce se răsfață pe munți, pe brazi, pe omeneasca față

Cîți au mai fost la noi mai înainte măturînd cu n-o păstrau în mînt: — V-ați strămutat pe alte paralele? Creați culori? Sau dă creazăz ele?

Surîdem. Șoapta gîndului acela dusă de vînt învăluiește schela și-atinge, colb cu aripi în zadar, mistria noastră simplă de zidar.

Atunci, preț de o clipă, stă echipa, jertfim, sus la etajul ultim, clipă, să le strigăm, tribună fiind zidul: — Aici n-au fost minuni. A fost partidul.

...Pricepe-vo sau nu străinii oaspeți perpetua filtrare de zori proaspeți, noi ne clădim destinul mai departe iluminați de sorii fără moarte.

OAMENII DIN

Hunedoara

In ultimele ore ale secerii noastre in Hunedoara, am vizitat castelul Huniazilor. Zidurile lui se ridică firesc din sol și noi pășim peste un pod fix, de lemn, deasupra unei rișe adânci și nericoșătoare. Ne-am pregătit de grandoare, căsăm în toată sărbirea solemnă și monumentală. În curtea interioară a castelului, nu prea mare, am făcut cunoștință cu tovarășa Cosma Maria. O femeie tânără, blondă, custodele muzeului. Pornind a vizita castelul am intrat la parter în Sala Cavalerilor, complet restaurată acum. Tavanul înalt e susținut de ogive potice cu chei de boltă purtând stema huniazilor sub care stăpânii castelului intrau cântărind ochii domnișoarelor. Am traversat apoi sala de deasupra, Sala Dietei, restaurată pe jumătate și trecind prin coridorul de fugă am sosit în turnul Ne Boisea. De la o înălțime de peste 300 de picioare, opicându-ne pe ferestrele înguste ale turnului, am descoperit ansamblul complet al Hunedoarei. Era o zi rece, însoțită, o cantitate uriașă de lumină reliefa și distrugea prin strălucire vastul contur.

Cetatea Hunedoarei este grandioasă și monumentală. Lumina cade peste un teritoriu de zeci de kilometri pătrați, peste bluminguri, cocerii, furnale, muni tăiați, izbiți de cupele excavatoarelor ca de niște berbeci imenși și posomorți; oțelării, turnuri de răcire — greoaie și uriașe pilni de ciment, stozuri, conducte colosale umplind la înălțime unei case cu 2 etaje, arcuindu-se printre hale și depozite verzele lor reci de albișton metalic. Sola Hunedoarei este într-o ceașcă trespădăie, terenul ce nu se poate cuprinde cu ochii, pe care se reazăză fundațiile mari ale furnalelor, este bulnăcit, rupt, presat sub milioane de tone într-un asalt permanent de zi și de noapte. Combinatul Reșiței pe care l-am vizitat apoi seamănă cu un inel de fier, un uriaș și necruțat inel de fier care strânge în interiorul lui vechiul orașel muncitoresc cu străzi înguste, sărace, coborînd în pantă, cu o bisericuță făcută jumătate din lemn, decolorat de ploaie, peste care nu mai trec de multă vreme anotimpurile. Acest inel strânge vechiul oraș cu o forță sistematică și în curind îl va face să plenezască, îl va sfărâma și-l va înghiți. Hunedoara nu seamănă însă cu un inel, cu o verigă de oțel, ci cu o armată, cu o uriașă armată în mars.

Nu se poate scrie dintr-o dată despre ceea ce nu poate fi văzut dintr-o dată; nu putem scrie în câteva pagini despre Hunedoara, nici nu am văzut toată Hunedoara. Trebuind să alegem am cerut să fim duși la „avanposturi”, adică în locurile unde se înalță chiar acum Hunedoara. În acest fel am făcut cunoștință cu tovarășul Tușu Iulian, secretar al Comitetului de partid al I.C.S.H. (Întreprinderea de Construcții Siderurgice Hunedoara) și apoi câteva minute cu o mână de campanie am parcurs cei cîteva kilometri pînă la construcția furnalului de 1000 m³.

În stînga și în jurul nostru, 3 șantiere: șantierul stației de amestec primar, șantierul stozului de dozare și șantierul estacadei de descărcare. În spate se ridică, de curind terminat, imensul cerc de beton al turnului de răcire (ridicat în 14 zile, în loc de 90 de zile, ca în trecut, executat cu cofraje alumino-oxice, acționate cu prese hidraulice). Alături, castelul de apă încă în construcție, mai înalt chiar decît turnul de răcire, subțire și rigid ca un post observator. În fața noastră, la nici zece pași, un munte idiat în două cu echerul, în peretele căruia împinge mormăind un excavator electric uriaș cu o cupă de 3 m³.

Privim mereu cu atenție. În fața noastră și în jurul nostru se găsește „fronțul de lucru” cel mai avansat al Hunedoarei, unul din avanposturile cele mai înalte ale asaltului nostru spre socialism. În fundal azul pe care se va roti întreg complexul de construcție din jurul nostru, furnalul nr. 7. Sint pata cele 3 mari cupe răsturnate ale couterelor și se lucrează la blindajul furnalului. Urcăm cu privirea în lungul paralelipipedului metalic înalt cît un turn de parargutare care se cheamă macaraua Deric. Marile mase de metal brun respiră greoi și avem neînțeles senzația unor unde de un tip special care fac să sune oerul de deasupra noastră. Macaraua Deric, uriașul deget care ridică furnalul, pare

un post special de emisie, de blindajul couterelor și ale furnalului se lucrează neînțeles, unde și semnele materiei care se ridică în plume, înălțînd aerul cu un înalt și colosal timp de forță.

Prima marea cu oțel și înălțare. Alături de noi pînă la orașul Hunedoara, un ansamblu organizat de bază e înălțîndu-se. În stînga, Lăgoșu Alexandru, inginer pe adjucați ai șantierului și tot, șantier Bales Roda, șantier pacterelor stației de amestec primar și ai stozului de dozare. Primim mereu explicații pe care le înțelegem în parte: „macarua pentru șantier A” „colie de rulare a pectorului rigid” „serozitate”, „front de lucru”, „picior pendulă” etc.

Apostol Gh., secretar al O.B. este un om scutic, cu două cloacice paralele pe față, îmbrăcat într-o scurtă subțire de doc, fără manusi. Inginerul Lușoianu scund de stat, într-o scurtă din stiofă grosă, ride tot timpul și se poartă cu noi simplic și direct de parcă ne-ar cunoaște bine și de multă vreme. (Ești un tip, o categorie umană, care îți dă puternic senzația unui lucru bine cunoscut și liniștor. Inginerul Lușoianu vorbește cu noi cu seninătate de amănunte dîndu-ne impresia foarte odihnită că lucrurile mari și importante sînt bine cunoscute și fundamentate și nu ne rămîne decît să vorbim de detalii). Bales Roda, șeful a două șantiere, e foarte tîndr, pare îmbrăcat mai gros decît ceilalți, dar nu e decît o aparență; are de fapt un trup rotund ca un fus și o față rotundă și frumoasă ca o lună. Zimbește spontan și stîngerit de cîte ori e înrebat de ceea. Umbliam cîteva ore prin șantierul noului furnal, pe un frig de minus 15-20° (nici nimeni nu poartă minus) și însoțitorii noștri par a fi niște simpli și nelădminateci oaspeți ce și noi. Însă tot timpul în jurul nostru e o permanentă mișcare umană, se dau indicații, se primesc rapoarte, se descarcă situații dilematice, se apreciază nivelul lucrărilor, sînt strigăți oameni pe nume, se vorbește adesea într-un limbaj de neînțeles și despre situații și fapte necunoscute.

Ceea ce trăim noi în cele cîteva zile cît am stat la Hunedoara, nu e decît un fragment dintr-un tot pe care îl simțim uriaș și în continuă mișcare în jurul și deasupra noastră. Sintem ca niște scafandri care cercetează cu atenție și încoardare o stîncă de coral în timp ce deasupra noastră oceanul se ridică în plînd furtună.

Hunedoara, spunem, spre deosebire de Reșița, e ca o imensă armată în mars. Dar ca și Reșița, ea are o tristă moștenire: vechiul orașel muncitoresc. Furnalele și oțelăriile Reșiței se string ca un inel necruțat în jurul trecutului și peste cîteva ani, — după cîte am fost informați — nu va rămîne nici o urmă din vechile răni ale clasei muncitoare reșițene. De-a lungul văii Bîrzavei, pe dealurile răsăritene, în plin soare, se ridică noul oraș muncitoresc. La Hunedoara, vechile și întortochiatele străzi, casele prăbușite nu sînt înghițite ci lăsate în urmă. În flancul drept al acestei viitoare armate în mars, înalțăză cartiere întregi în variate și surprinzătoare concepții arhitectonice. Am trecut pe străzile noului oraș din Hunedoara, cu o veritabilă și des încercată admirație pentru locuitorii acelor vile cu jaluzele verzi, cu uși lucitoare și groase de stejar. Închipușii-vă un peisaj de sute și sute de jaluzele verzi din lemn, ca un cîmp vertical, străzile geometrice, totul atât de drept și de neapleptat — după ce treci prin vechiul oraș — încît instinctiv cauți mereu cu ochii cetatea oțelului, catargele înalte ale furnalelor pentru a fi convins că nu te-ai rătăcit. Și într-adevăr, catargele sînt acolo și în jurul lor marea se agită puternic, se ridică valuri ca niște vaste suprafețe sclipind sub soare.

Cînd am coborîi din turnul Ne Boisea, jos, sub pangul porții am intrat într-o cameră îngustă de piatră prevăzută cu feți imenși de lemn în care cădeau de la nivelul etajului unu, condamnății la moarte. Groapa cu feți are ușa clopită din lemn masiv, datînd aproximativ din secolul XV. Această ușă posedă o armătură de fier de vreme cînd în Hunedoara producția de fier era de 1000 cuie și 100 potcoave pe lună.

Dar alta este astăzi Hunedoara, cetatea Hunedoarei. Sint unele lucruri alte de mari că nu se pot înțelege decît în fragmente.

O fotografie care surprinde Hunedoara. Laslo Francisc, unul din constructorii oțelului, în mijlocul celor mai restrînse „brigăzi” conduse de el. Trei din cei mai înalți ai săi lucrează în subordinea sa, în marea sa „tîndă” care ocupă un larg „fronț” al Hunedoarei.

FERI-BACI

Laslo Francisc — Feri-baci — este un om scutic, înalt și deși îmbrăcăt în 3 și deși îmbrăcăt în 5 de ani are statura unui stîl timp. Vîrsta lui e uimicitoare. Urmec și calită de timbalier la Agnita, Brașov, București, Budapesta. Porumbeni, (cecumă natală), la Băile Honeț, la Călnăț, din nou la Perlembeni și apoi la Hunedoara. Acesta în decurs de douăzeci și cinci de ani. Numai în București lucrea la vreo zece stăpîni (Arta Luminii — 1933: la un atelier de reparatii și — 1936: la dulgherie la Întreprinderea Prager; peste un an la Întreprinderea Lemnoiei, etc.). În 1951 vine la Hunedoara și constituie primele baci care pregătesc viitorul combinat.

— Feri-baci — de spune cineva — a făcut toată Hunedoara! Tot în 1951 în septembrie se amănăză la I.C.S.H. și lucrează la coșurile ca șef de brigadă a 110 oameni. Aici, primeste altele, realizează turnul de răcire Nr. 1 și 2, toate patru bateriile de coș, ramiele de coș, turnul de răcire, stația de pompare, turnul de stîngere 2, groapa de circulație 1 și 2, laminorul 550, distileria de gudroace. Califică în tot acest timp cca. 92-100 de muncitori.

Privesc cu atenție pe acest om înalt, îmbrăcat într-o scurtă vîntușă care „a făcut” toată Hunedoara! Caut unele grave de obosela pe fața lui curată, slabă, muschulară. Are o frunte nobilă, bombată și ochii lui mă privesc cu atenție și încoardare. Deși nu muncește acum, întregul său corp e încordat și atenț și-mi dau seama că pentru Laslo Francisc munca a devenit o obișnuință, o necesitate. Muncește și acum, fiind

ne aflăm în biroul organizației de bază și mișcările sale electrice în aștia ștergă acum ca și cu cîteva ore înainte cînd controla lucrul brigăzilor sale. (Pentru a avea control străbate în lungime aproape toată Hunedoara). Din 1940 imparte manifeste, la parte la manifestările de 1 Mai, lipește afișe noaptea, e arestat de două ori. În zilele Eliberării dezarmă bande fasciste (Sumanele negre). E decorat cu Ordinul Muncii clasa III în 1955; în 1956, 1957, frunța în producție pe mineze.

Dintr-un portofel mare și uscat, Feri-baci scoate cu atenție, parca cu o exagerată atenție, o fotografie veche de familie. Îl recunoaștem cu mulți ani în urmă încornurat de cei șase feciori și săi. Ulmi din acestia lucrează chiar în brigada sa, alții la bluming, al treilea e timplar și lucrează la rîndu-i în brigada sa. Ceilalți sînt încă școlari. Ne uităm toți cu aviditate spre fotografia pe care o ține în mîna Feri-baci, privindu-l încornurat, atenți, ca și cum nu ar mai fi văzut-o de multă vreme sau l-ar fi contrariat într-un fel fizic și sters pe jumătate ale imagini. Nu îndrăzăm să i-o cerem, dreptunghiul acela uzat de carton ne face să ne simțim stîmpeți, copilăroși aproape. Maistrul continuă să privească fotografia și atunci unul din noi i-o cere. Feri-baci își pierde cumpătul pentru prima dată, se înroșește puternic pe obraji și ne-o țintinde imediat. Cel care privește fotografia are un gest de ezitare uimit parca de propria sa îndrăzneală. Feri-baci îl privește însă drept în față și observîndu-l încornurat începe să rîdă. Eliberăți, rîdem cu toții cu putere încă multă vreme.

Pasiunea pentru meserie

Ochet, cu mustață neagră, bătăută, iute la vorbă și în gesturi, așa cum sint toți oamenii foarte sensibili, oțelarul Gheorghe Furtună se integrează exact numai interiorului incandescent, trespădăit al couterelor. Nu poate fi nici despărțit, nici înțeles altfel. Fața osoasă, bărbătească, elasticitatea trupului atî de bine încheagă încît pare ușor, economia neprevăzută a tuturor mișcărilor (sint oameni care se mișcă repede dar calculat), ne indică un caracter puternic, un ansamblu de mușchi, de nervi și de gânduri, în care nimic nu este întâmplător, atenți, acumulînd mereu energia pentru un scop final bine știut: oțel de cea mai înaltă calitate.

Deși are numai 33 de ani, Gheorghe Furtună a trăit o viață intensă. Viața lui este specifică multor familii muncitorești. S-a născut în Galați. Tatăl era docter. El însuși a lucrat în doctur sau la șantierul naval. Căștorit de tînr, la 19 ani, pleacă împreună cu nevesta la Hunedoara. A trecut prin toate funcțiile pe care le implică oțelăriile, cunoscîndu-și din ce în ce mai bine meseria. În 1957, primește carnetul de oțel electric cu calificativul „Foarte bine”.

Nu-i plac oamenii care se mută de la o secție la alta a combinatului. Dacă ai pasiune pentru o meserie, ne spune din sul, trebuie să te legi pe viața de ea, altfel nu poți să-i prinzi sufletul. Acest lucru înțelegem, mai presus de orice, să-i înțelegem pe oamenii calificați de el. Este explicabil deci cum Toma Balgaru și Dumitru Cînculea, topitori inițiați în meseria de Gheorghe Furtună, au devenit frunțași în producție, titlu purtat cu cinste și întotdeauna de maistrul lor.

Discuția se deplasează certiginoasă, de la un lucru la altul, prin căpăt și pentru asta mai sugestive. Prin geamurile groase, prînse în armătură metalică, lumina alternează: în stînga albastru-violet, constantă, intensă, în dreapta rozie-portocalie, cînd moale, dulcea, cînd explozivă, aproape dureroasă.

Gheorghe Furtună se uită la ceas. O mișcare bruscă, precisă, care reconstituie în fulgerare peisajul întreg: cărămizile de la intrare, stivuite lîngă scara stilizată, de fier; grămăzile de dolomită și magnezită; macaralele în-

Să-l vadă mai bine, în planul unei vizuini generalizate.

În 1958, Gheorghe Furtună a primit locuință nouă. Și-a mobilat-o mai tîrziu, în 1961, după gustul soției. În general, părinții vor să-i convertească pe copii la meseria lor. Am observat că muncitorii din Hunedoara și Reșița au cu totul altă părere. Copiii le creează tot confortul posibil, în alegerea meseriei nu se amestecă: „Să facă ce le-o place”. Și Gheorghe Furtună are același principiu. Are doi băieți și o fată. Despre ei ne vorbește reținut, cu mîndrie, cum îi stă bine unui oțelar.

În 1961 a fost în Galați. Dacă nu putea, o să plece să lucreze la couterarele oțelării gălățene. Întreg foarte bine acest moment de ușor nostalgia. Este desigur dorul de locul natal. Îl atrage de asemeni construcția proiectată, caracterul ei gigantic. Mai e și aspectul noului oraș. În locul umedelor dighe neagustorești, levantine, oblonite, ferestruite, ferecate în drugi și belciugă la pîndă, unde copilăria era frumoasă prin ce putea să devină, acum sint blocurile noi, alinate spre Dunăre, dincolo de care se bănuiesc prin ceață munții turșii ai Măcinului.

Oriunde ar fi, Gheorghe Furtună va rămîni neschimbat. Imaginea lui nu poate fi separată de dudulul și incandescenta oțelului. Din acest punct de vedere, replica lui este semnificativă: „Îmi place viața agitată”. Viață agitată, adică tot mai mult oțel de bună calitate peste plan.

Un tînar inginer

Inginerul Grigore Mihai, furnalist, laminorist, oțelar după cum ni s-a recomandat el însuși, este un tînar bărbal blond, pasional de specialitatea, sau mai precis de specialitățile lui și un îndrăgostit de literatură.

„Ezitam în alegerea meseriei, ne spune el, aș fi vrut să devin critic literar, dar mă atrăgea în egală măsură și siderurgia. Cartea lui Ion Călugăru, „Oțel și piine”, pe care am citit-o și recitit-o, m-a decis pentru oțel, așa că mi-am luat cărțile de literatură și la Timișoara m-am înscris la Institutul de Siderurgie”.

Dintr-o familie numeroasă de muncitori forestieri (din Domnești, Curtea de Argeș) Grigore Mihai a avut o copilărie gorkiană. Erau 8 copii la părinți și din clasa a doua pînă într-aj pătra primară devine „om de serviciu la bancă” (mătura, alerga cu cității prin sat). Face o tentativă de intrare la Liceul Militar de la Sinaia (trăind în pumni încit înghițea) cu noduri clorob gratuite) și e respins pentru „debiilitate fizică”. Apoi este bălat de serviciu la crîșma din comună. În 1944 după 23 August se înscrie la liceul din Cîmpulung de unde se mută la Iași și în 1947 intră în rîndurile U.T.M. și activează ca Instructor la Comitetul orașenesc Iași pînă în 1951. La Timișoara muncește în funcția de secretar U.T.M. pe institut. În fața jetului scintilelor de oțel al unei șarje, Grigore Mihai e degajat și competent, conversația lui cu metalul este laconică și precisă. Printr-o lamă de sîclă lumurie urmărește fierberea oțelului lopot și dansul lui de șarpe roșu cu limba lui despicată fluierînd fascinat în curgere domoală spre lingotiere. Aerul dintr-un pas înapoi cu fețele concentrate peste care lumina puternică ne-a pus mășli stacojii, pilpitoare. Sintem puternici și stăpîni pe această ingenunchere a metalului, mai bărbătească și mai frumoasă decît o desrură de lei.

Aici este locul de muncă al inginerului Grigore Mihai. Îl privesc chipul și-mi amintesc deodată de omul cu colul de aur pictat de Rembrandt, de trăsă-

urile concentrate și de privirea lui sigură. Dar chipul din fața mea are un ce iluminat și greu analizabil. Este omul muncind, aplecat deasupra materiei. Invingînd-o nu prin forța barbaară a pumnului ci prin luciditate, stăpîndu-i sensurile. Aici devine evidentă pasiunea nobilă a omului nou, răsplătit cu înaltul titlu de comunist.

— Îmi place mult Serafimovici, afirmă cu simplitate inginerul, continuînd o discuție întrecută și ne gândim că nu există o verificare mai autentică a unui scriitor cu cititorul său decît aceasta.

Scintile șarjei se roteac amelor. E o pictură ale cărei culori sînt în mișcare permanentă și în al cărei centru stă omul în permanentă mișcare, dirijîndu-le, transformîndu-le. E un vis al artel pe care înțelegerea noastră îl primește real.

Șeful de brigadă

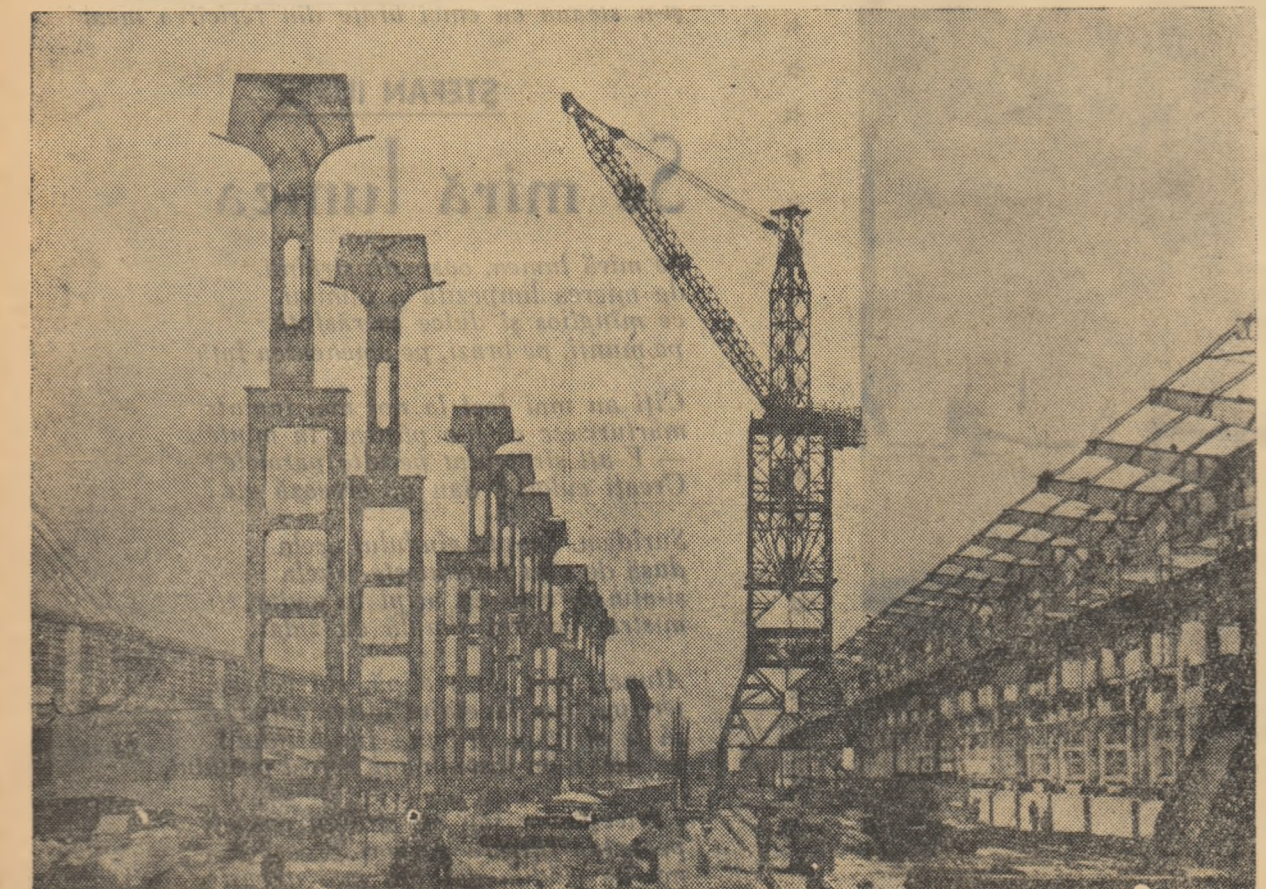
Blat Arcadie, unul din constructorii laminorului de stîmă de 22 mm din Hunedoara, șef de brigadă la montajele de utilaj mecanic, este un om de 30 de ani, înalt și suplu, care răspunde la întrebările noastre în termeni de specialitate, greu de descifrat. Văzîndu-ne atît de încornuți, ieșe din cabină și ne explică pe „vin” în ce constă munca sa. A venit la Hunedoara în 1957, a lucrat la construirea oțelării electrice, la instalațiile de apă, ungere, aer de la couterarele electrice, la laminorul de 1000 și laminorul de 650, a trecut prin toate laminoarele care s-au construit, îndeplînd lucrări de specialitate. La laminorul de 450 a montat cele 10 case de la trenul intermediar, a lucrat la centrarea jgheburilor din fața și spatele foarfecilor de sutare. Acum lucrează la un transportor cu elingie.

Înainte de asta, între anii 1948-1950 a fost ucenic la Tehnometal în Timișoara; acolo a primit calificarea. Din 1952 pînă în 1954, a fost șef de echipă la atelierul mecanic din Rușchița. Are

calificat. Spune asta fără îngâmfare, cu seriozitate, îngrijorat parca. Acest om e în stare să desfășoare o mare crea-

gie fizică și morală. În noaptea de 5 ianuarie a lucrat împreună cu toată echipa, timp de 16 ore. În timp ce ne spune toate astea în cabina înclăzită cu gaze, nu s-a așezat o singură dată. Își poartă privirea de la unul la altul și răspunsurile lui nu depășesc niciodată sfera întrebărilor noastre. În jur se lucrează din plin. Scoate capul pe ușă și vorbește cu unul din oamenii pe care îi are în echipă, apoi se întoarce și continuă cu noi discuția înclăzită. Aflăm că e căștorit, că a căpătat locuință în primul bloc (înclăzire centrală) da în folosință în februarie 1960. Are un copil de 2 ani. Ne explică ce sint cajele. E uimitoare la acest om, graba cu care se străduiește să ne inițieze în amănuntele procesului de construcție și înclăzirea silică cu care ne vorbește despre el însuși. Are o imobilitate, a chipului gravă, sprîncelele încorndate, și se întoarce întotdeauna spre cel cu care vorbește. Cînd ne povestește despre munca sa, privirea lui capătă o expresie persistentă de voință intensă, dădătoare.

Una din fazele de început ale construirii laminorului din Hunedoara.

SARCINI DE INALTA RASPUNDERE

(Urmare din pag. 1)

renasterii spirituale intr-o lume care se elibera de dragostile sufletești, provocând o revoluție culturală...

In dramaturgie, fenomenul cel mai imbușcat este sporirea pietelor inspirate din clocont actualității...

Lucrările Conferinței s-au caracterizat prin înaltă exigență ideologică și artistică, prin spirit critic și autentic...

Alți Darea de seamă cit și dezvoltările au efectuat o analiză deplină și obiectivă a lipsurilor creației literare...

Pentru o cunoaștere aprofundată a vieții

Una din problemele importante care s-a situat firesc în centrul dezbaterilor de la Conferință a fost aceea a cunoașterii multilaterale și temeinice a vieții...

Cunoașterea în adâncime a realităților noi, revoluționare, din țara noastră este calea rodnică pe care se vor dobândi și mai departe succese în activitatea de creație literară...

In epoca noastră de avânt al economiei, de continuă dezvoltare a conștiinței socialiste a oamenilor, e necesară, mai mult ca oricând, o susținută legătură cu viața. Intruparea acestor legături determină eșecuri grave în creația unui scriitor...

Oprele viabile, care să-și croiască drum spre inima oamenilor, înfruntând cu trănicie lor timpul, nu se pot realiza în fuga condânlui...

In cadrul dezbaterilor la Conferință s-a arătat că problema cunoașterii vieții nu trebuie redusă la aspectul unei documentări tehnologice, care se poate realiza și prin studiul unor manuale de specialitate...

Epoca nouă în care trăim îl solicită scriitorului o participare directă, nemijlocită la viața poporului. Numai o cunoaștere marxistă și aprofundată a psihologiei constructorului socialismului, o înțelegere adâncă a problemelor sale specifice...

de preocupările poporului, refuzarea în abstracțiuni nebușoase, și simboluri ceoase, destinate unui cerc îngust de pretinși rafinați...

In cuvintarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej sint exprimate profund și clarviziune sarcinile deplin răspundere ale scriitorilor în oglindirea avântului construcției socialiste...

Marile procese specifice etapei de desăvârșire a construcției socialiste în țara noastră cer ridicarea pe o treaptă nouă, calitativ superioară, a întregii munci literare. Scriitorilor le revine sarcina de a combate orice încercare de a limita creația la un cerc îngust de preocupări...

intensitate, pe șantiere, în uzine, pe ogărele colectivizate, în școli și facultăți. Documentarea reală presupune o cercetare aprofundată a vieții omului contemporan...

Trbuie subliniat de asemeni faptul că numai în mijlocul vieții vom găsi conținutul autentic care urmează să stea la baza operelor noastre...

Pentru a scrie opere cu adevărat actuale, în care să trăiască eroii epocii noastre, trebuie să ne identificăm cu viața, cu năruiele și sentimentele oamenilor înaintați...

Conferința pe țară a scriitorilor a constituit un bun prilej pentru a schimba de experiență asupra formelor celor mai eficiente de documentare și a modalităților de participare activă la procesul construcției socialiste...

Mulți participanți la Conferință au arătat că nu e suficient ca scriitorul să se documenteze oriunde, ori când, în orice împrejurări, deși și aceasta e o modalitate posibilă...

cificul genului abordat, de participarea la opera ce trebuie scrisă etc. Numeroși vorbitori au prezentat aspecte concludente din propria experiență în ceea ce privește cunoașterea vieții...

Sobolind însemnătatea consolidării legăturii dintre literatură și viața poporului, mulți scriitori care au luat cuvântul au apreciat prin această prilej, în mod principal, lipsurile remarcate în diferitele domenii ale creației...

De asemenea, unii participanți la dezbateri au propus constituirea unor birouri centrale, abilitate din scriitori, artiști plastici, compozitori care să se deplaseze pe un termen mai îndelungat (2-3 luni) în diferite regiuni ale țării...

Critica și creația

Un mare număr dintre participanții la dezbaterile Conferinței - ca și Darea de seamă - s-a referit la problema criticii literare, considerând o semnificație majoră muncii criticii în opera de formare a culturii socialiste...

In legătură cu măiestria, se pune, în mod firesc, problema originalității creației. Nu putem fi de acord cu „originalitatea” stăind sub semnul modelului...

In mod firesc, problema originalității creației, se pune, în mod firesc, problema originalității creației. Nu putem fi de acord cu „originalitatea” stăind sub semnul modelului...

deosebită atenție s-au bucurat la Conferința pe țară a scriitorilor problema măiestriei artistice. Dezbaterile au subliniat că stăruirea asupra măiestriei artistice a scriitorilor este o condiție necesară pentru asigurarea înaltă a nivelului artistic al creației...

leniniste, în cramptonarea de abstracții și în evitarea unei confruntări cu practica vieții. Ridicarea nivelului teoretic al criticii trebuie legată strins de problemele concrete ale literaturii noastre...

Un rol însemnat al criticii este acela de a stabili ierarhia reală a valorilor literare contemporane și de a îndruma literatura în sensul înaltele exigențe ale epocii noastre.

O cit mai înaltă măiestrie

De o deosebită atenție s-au bucurat la Conferința pe țară a scriitorilor problema măiestriei artistice. Dezbaterile au subliniat că stăruirea asupra măiestriei artistice a scriitorilor este o condiție necesară...

De o deosebită atenție s-au bucurat la Conferința pe țară a scriitorilor problema măiestriei artistice. Dezbaterile au subliniat că stăruirea asupra măiestriei artistice a scriitorilor este o condiție necesară...

acestui sector. Tot în direcția apropierei de masele de cititori, critica va trebui să-și sporească accesibilitatea, să renunțe la limbajul confuz și greoi...

Criticii îi revine sarcina de a sesiza cu consecvență unele rămăniți în urmă ale creației literare.

O sarcină de cinste a criticilor și istoricografilor literari o constituie elaborarea neîntârziată a Tratatului de Istorie a Literaturii Romine, menit să realizeze o sinteză riguroasă științifică a moștenirii noastre literare...

consecvențe a principiilor realismului socialist. Aceasta e o dovadă a fecundității metodei noastre de creație, care asigură artistului înflorirea deplină a talentului său.

Lucrările Conferinței, au indicat sarcinile principale ce revin Uniunii Scriitorilor, filialelor și secțiilor, publicațiilor literare. Uniunea Scri-

itorilor trebuie să aibă ca obiective centrale ale muncii sale scrierile multilaterale a activității scriitorilor prin dezbaterile permanente...

Un rol însemnat al criticii este acela de a stabili ierarhia reală a valorilor literare contemporane și de a îndruma literatura în sensul înaltele exigențe ale epocii noastre.

Printru problemele importante puse în lumină de lucrările Conferinței și care stau în fața revistelor literare sint intensificarea luptei împotriva diletanțismului, a superficialității, pentru îmbunătățirea conținutului de bază în activitatea redacțiilor o constituie orientarea fermă, claritatea obiectivelor care să țină seama deopotrivă de problemele generale ale literaturii și de problemele specifice care corespund profilului fiecărei publicații în parte...

Sintem convinși că eforturile sporite în activitatea de creație, în lumina îndrumării atente și pline de grijă a partidului, în lumina învățămintelor desprinsе din dezbaterile fructuoase care au avut loc la Conferință, vor duce la îmbogățirea literaturii cu noi opere pătrunse de suflul puternic și proaspăt al epocii de desăvârșire a construcției socialiste în țara noastră.

Publicațiile trebuie să devină din ce în ce mai mult focare de dezbateri a problemelor ideologico-artistice ale literaturii.

Prin însemnătatea problemelor abordate, prin principialitatea și înaltul spirit critic și autentic al lucrării la cuvint, Conferința pe țară a scriitorilor a contribuit la consolidarea unității forțelor scriitoricești în jurul partidului, la întărirea legăturii dintre artă și popor, dintre creația de frumos și oamenii muncii, constructorii orin-durii socialiste.

Sintem convinși că eforturile sporite în activitatea de creație, în lumina îndrumării atente și pline de grijă a partidului, în lumina învățămintelor desprinsе din dezbaterile fructuoase care au avut loc la Conferință, vor duce la îmbogățirea literaturii cu noi opere pătrunse de suflul puternic și proaspăt al epocii de desăvârșire a construcției socialiste în țara noastră.

Printru problemele importante puse în lumină de lucrările Conferinței și care stau în fața revistelor literare sint intensificarea luptei împotriva diletanțismului, a superficialității, pentru îmbunătățirea conținutului de bază în activitatea redacțiilor o constituie orientarea fermă, claritatea obiectivelor care să țină seama deopotrivă de problemele generale ale literaturii și de problemele specifice care corespund profilului fiecărei publicații în parte...

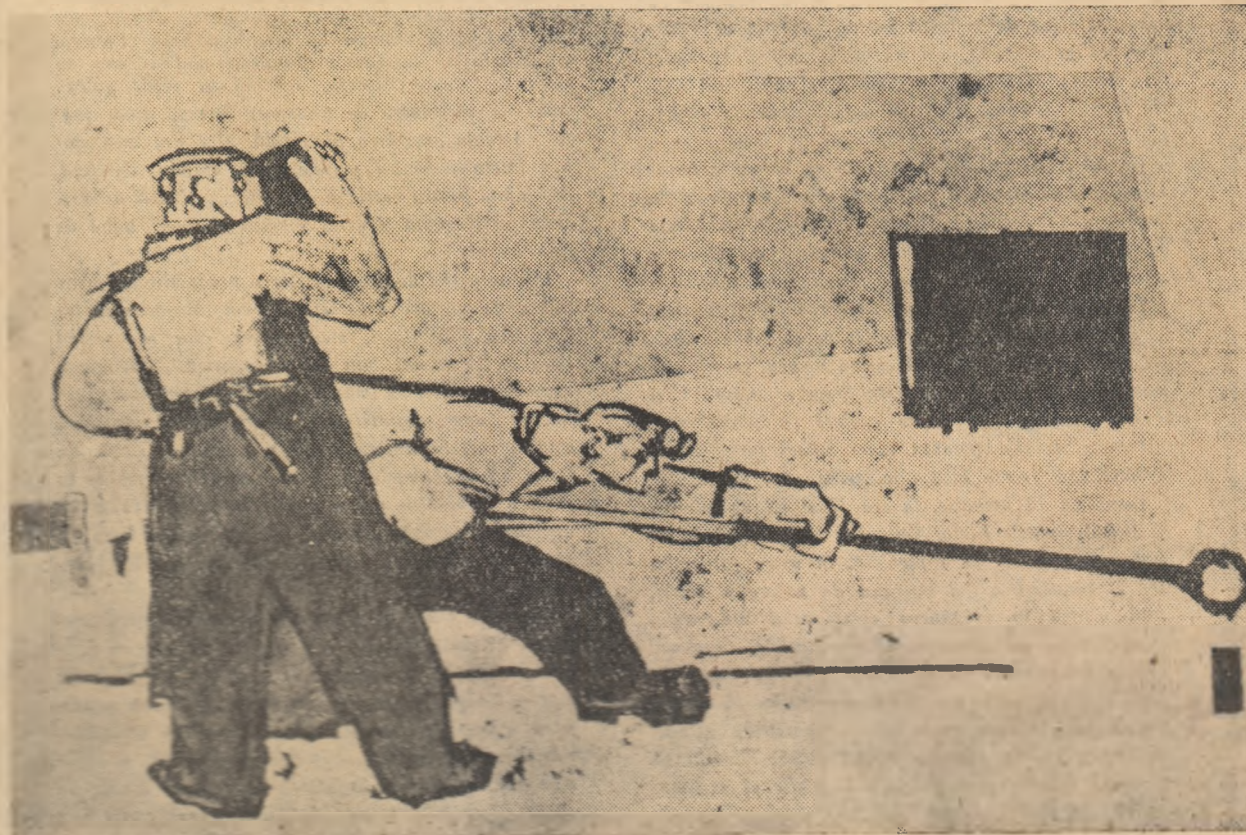
Publicațiile trebuie să devină din ce în ce mai mult focare de dezbateri a problemelor ideologico-artistice ale literaturii.

Prin însemnătatea problemelor abordate, prin principialitatea și înaltul spirit critic și autentic al lucrării la cuvint, Conferința pe țară a scriitorilor a contribuit la consolidarea unității forțelor scriitoricești în jurul partidului, la întărirea legăturii dintre artă și popor, dintre creația de frumos și oamenii muncii, constructorii orin-durii socialiste.

Sintem convinși că eforturile sporite în activitatea de creație, în lumina îndrumării atente și pline de grijă a partidului, în lumina învățămintelor desprinsе din dezbaterile fructuoase care au avut loc la Conferință, vor duce la îmbogățirea literaturii cu noi opere pătrunse de suflul puternic și proaspăt al epocii de desăvârșire a construcției socialiste în țara noastră.

Printru problemele importante puse în lumină de lucrările Conferinței și care stau în fața revistelor literare sint intensificarea luptei împotriva diletanțismului, a superficialității, pentru îmbunătățirea conținutului de bază în activitatea redacțiilor o constituie orientarea fermă, claritatea obiectivelor care să țină seama deopotrivă de problemele generale ale literaturii și de problemele specifice care corespund profilului fiecărei publicații în parte...

Publicațiile trebuie să devină din ce în ce mai mult focare de dezbateri a problemelor ideologico-artistice ale literaturii.

NOEL RONI (Din „Expoziția regională de artă plastică”)’

Cit vezi cu ochii, pămînt!

(Urmare din pag. 1)

incoace zeci de mari artere rutiere în lungul și în latul țării se pot mîndri nu numai cu metajora de sosele ale socialismului, dar chiar și cu aceea de sosele ale milionarilor. Faimoșii și străchii drum dintr-o Timișoara și Cenad, despre care am scris în țară o carte de reportaj intitulată „Soseaua milionarilor” nu mai cântărește decât un poetă drept de prioritate, fiindcă zeci de drumuri ale patriei, în lungul cărora stau zeci de gospodării colective bogate se pot mîndri cu dreptul de a se numi sosele ale milionarilor. De la București la Urziceni, de la Constanța la Topalu, de la Galați la Filimon Vodă, de la Medgidia la Negru Vodă, de la Lugoj la Timișoara, toate și încă altele nesemnate, pot fi numite pe drept cuvint, sosele ale milionarilor.

Acum n-ai să mai găsești o pereche de opinci nici măcar de leac, decât numai pe scenele căminelor culturale, în picioarele dududă în dusumea ale băștorilor. Vechile felinare cu petrol sint îngropate în pămînt, cum s-a pătrecut în multe din satele raionului Negru Vodă cînd s-a tras fir electric în casele colectivizatorilor, iar în magazinele sătești lumea nu mai cum-părăuă fiiți de lampă nr. 4, ci becuri Tungfram, aparate de radio și mașini electrice de spălat rufe. Nu se mai cumpără de doi lei unsoare de sub toaleta unei colții arhaice, ci bidonșe de carton cu ulei pentru presatul mo-nitoarelor de motociclete. Cu douăzeci de ani în urmă am văzut într-un sat din raionul Medgidia cum fugeau copiii speriați de apariția primelor tractoare și batoze. Cine ar mai afirma azi, fără riscul de a se face de ris, că roțile tractorului tasează ogorul și-l fac tare ce potîngul? N-am mai vă-zut de mult, ca și vaci înhamate la pluguri... Tărânu muncitor s-a urcat pe tractor și în urma lui, groază de urechi, brigadierii, prezidenții cu lectinelor, brigadierii de cîmp, ba chiar și colectivizii, măsoară adînci-mea arături cu brazdometrul, parcă de cînd lumea pe ogărele de sub

arcul străchii al Carpaților n-au arat decât tractoarele și plugurile cu cite cinci brazdăre.

In 1946 lucram ca redactor la ziarul „Frontul Plugarilor” și tinîm cine a unori ni se mai spunea: „atenție la șii, nu vor înțelege oamenii limbajul ăsta”. Acum n-ar mai face nimeni o astfel de observație fiindcă socialismul a adus la sate nu numai tractoare și combina autogropată, nu numai îngrășămintele superfosfatice, dar și cartea și filmul, Tolstoi, Sadoveanu, Hemingway, Malakoski, Solohov, Preda, Popovici, sint nume care se adaugă în chip firesc vechii pleiade de strălucii și populari scriitori: Isprescu și Creangă, Tărânu nostru muncitor așează bobul de grîu în focarul microscopului din casa-laborator a gospodăriei colective și știe să-și vorbească pe-ndeolea despre glăden și despre încercarea de germinăție a semințelor. Intrebă despre vreme, el nu se mai uită la ritual porcului să-l vadă cu poală în gură, el consultă buletinul meteorologic și știe, tot mai bine înarmat, să lupte împotriva stihiei naturii. El irigă hectare întregi de grădinițe, pune în pămînt soluri alese de grîu și por-cumb, edifică turnuri-siloz și grajduri moderne pentru vite, devine de la un an la altul un agrotehnician tot mai bine pregătît, un om nou, pasionat de cultură.

Acum n-ai să mai găsești o pereche de opinci nici măcar de leac, decât numai pe scenele căminelor culturale, în picioarele dududă în dusumea ale băștorilor. Vechile felinare cu petrol sint îngropate în pămînt, cum s-a pătrecut în multe din satele raionului Negru Vodă cînd s-a tras fir electric în casele colectivizatorilor, iar în magazinele sătești lumea nu mai cum-părăuă fiiți de lampă nr. 4, ci becuri Tungfram, aparate de radio și mașini electrice de spălat rufe. Nu se mai cumpără de doi lei unsoare de sub toaleta unei colții arhaice, ci bidonșe de carton cu ulei pentru presatul mo-nitoarelor de motociclete. Cu douăzeci de ani în urmă am văzut într-un sat din raionul Medgidia cum fugeau copiii speriați de apariția primelor tractoare și batoze. Cine ar mai afirma azi, fără riscul de a se face de ris, că roțile tractorului tasează ogorul și-l fac tare ce potîngul? N-am mai vă-zut de mult, ca și vaci înhamate la pluguri... Tărânu muncitor s-a urcat pe tractor și în urma lui, groază de urechi, brigadierii, prezidenții cu lectinelor, brigadierii de cîmp, ba chiar și colectivizii, măsoară adînci-mea arături cu brazdometrul, parcă de cînd lumea pe ogărele de sub

„Proba”

FLORIN CALAFETEANU (Din „Expoziția regională de artă plastică”)’

„Tărâni la cooperativă”

Petru VINTILA

Vizita delegației de dramaturgi sovietici

De vorbă cu V. PIMENOV despre problemele teatrului românesc

V. Pimenov, redactor-șef al revistei „Teatrul”, care a făcut parte din delegația de scriitori sovietici care ne-a vizitat recent, a acordat „Gazetei Literare” un interviu privitor la impresiile sale în legătură cu mișcarea noastră teatrală.

— Știm că ați asistat la numeroase spectacole. — Intr-adevăr, numărul lor e impresionant: 14. Am văzut spectacolele Teatrului Național, ale Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, am fost la Teatrul de Comedie, la Teatrul Tineretului și la Teatrul Satiric-Muzical.

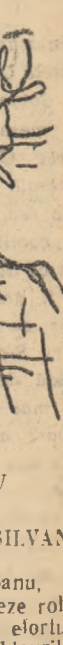
Tastaman (Piz) care creează personaje pregnante, de neuit. Regia a asigurat piesei atît evidențierea sensurilor ei directorale, cît și o interpretare remarcabilă.

— Deci nu vrea să pun un semn de egalitate valoric, așa menționa și „Sicilianii” lui Bavașca. Știu că în jurul acestei piese s-a desfășurat un dezbatere și s'nt de acord cu cei care menționează slabiciunile. Totuși, cred că nu trebuie trecut sub tăcere utilitatea unui asemenea spectacol, care evidențiază un aspect din ceea ce ne împiedică în drumul nostru.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria. Deși urează de modalități deosebite, toate aceste piese prezintă un cert interes.

— Am văzut și vă cunoașteam părerile și despre piesele dedicate luptei din trecut a clasei muncitoare condusă de partid.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

FLORIN SCĂRLĂTESCU (Svejk)

Reflecții pe marginea unui rodnic schimb de păreri

Intințirile cu dramaturgii și teatrul sovietic au devenit un fapt frecvent, intrat în obișnuința vieții noastre artistice. Stagiunile de stagione, turneele de mai sus, mi s-a părut plin de sugestii accentul puternic pus de vorbitori pe varietatea de stiluri și modalități, specific realismului socialist.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

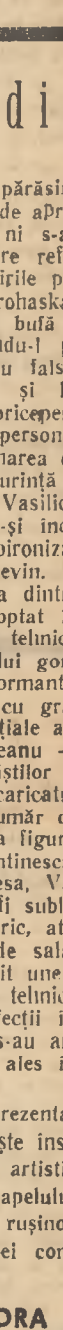
— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

ION LUCIAN (Bullinger)

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

„SVEJK IN AL DOILEA RAZBOI MONDIAL” de Bertolt Brecht

Teatrul de Comedie

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

DEM. SĂVU (Baloun)

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

CARNET CINEMATOGRAFIC

Din nou spre stele

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

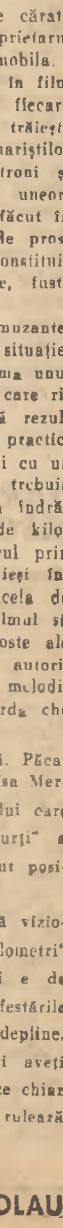
— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

Mihail LUPU

Dragostea lui Alioșa

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

Sergiu BRAND

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

— Am mai spus că viza mea precedentă în România a avut loc acum 3 ani. Atunci am cunoscut generația vîrstnică din care foarte mulți sînt actori remarcabili. Observ acum în acest rîstimp în teatru s-a afirmat mai puternic un grup de tineri extrem de înzestrați ca Vasilica Tastaman și G. Oancea (pe care l-am amintit), Republica și Ion Ciprian, Eva Patrășconu și Elena Sereda.

— Pentru că ați menționat numele unui artist tînr, am vrea să vă cunoaștem opinia despre artiști, regiști, teatru și spectatori.

— Este semnificativ faptul că aproape toate piesele care au această temă își plasează acțiunea în 1944, cînd se încheie lupta legală a comunistilor. Într-adevăr, aceste piese nu au momentul apoteozic — victoria.

Silvia NICOLAU

DEZARMAREA — PROBLEMA VITALA A PACII IN LUME

In ziua de 10 februarie 1962, prezedintele Consiliului de Ministri al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov, a trimis un mesaj celor 18 state care alcătuiesc Comitetul pentru dezarmarea generală și totală, arătând că metoda cea mai eficientă de lucru a acestui comitet este următoarea să se întrunească la 14 martie 1962 la Geneva...

tervind ulterior. Părerile prezidentului s-au identificat puțin după aceea cu punctul de vedere anglo-american, care a respins prin răspunsul la mesajul lui N. S. Hrușciov, propunerea sovietică. În viața internațională hotărârea occidentală a produs conștientizarea și critici. Astfel W. Warbey, membru al parlamentului englez a declarat că: „Un succes important în rezolvarea problemei dezarmării, pot obține numai persoanele impetive și să adopte hotărâri importante”.

telui Consiliului de Ministri al Uniunii Sovietice. Prin acest răspuns țara noastră își arată aderarea completă la principiul enunțat de mesajul sovietic. „Dind o înaltă măsură de cooperare constructivă și realiste a Guvernului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, guvernul Republicii Populare Române, se spune în răspuns, își exprimă acordul său deplin cu lucrările Comitetului de dezarmare ad începând la cel mai înalt nivel, adică prin participarea șefilor de guvern (state)”.

Ion Marin SADOVEANU

V. I. VIHTINSKI (U.R.S.S.)

„Santierul Moscovei”

Lumina prea puternică pe care o arunca asupra lucrărilor conferinței noua compunere a Consiliului conferențier sovietic, n-a convenit politicii monopoliste a blocului occidental. O conferință la nivelul cel mai înalt ar angaja responsabilități grele de anulat sau cel puțin de târânit în sens contrar, ulterior. Ea ar lăsa puține colțuri de umbră, în care să se înnoade intenții ambigue, germele favorabil răstălmăcitor, tergiversant și prelungitor războiului rece, în orice condiții, — politic specific ulterior imperialiste. De aceea încă de la 14 februarie, în conferința sa de presă, prezedintele S.U.A., John Kennedy arăta că nu este de părere ca viitoarea conferință să angajeze din primul moment hotărâri făcute din acțiuni ireductibile, la cel mai înalt nivel, și că este de părere ca viitoarea conferință de la Geneva să se compundă din participarea miniștrilor de externe ai statelor componente, păstrându-se drepturile de corectare și aprobare (și anulare am scrie noi) la cel mai înalt nivel, adică șefilor guvernelor marilor puteri care să in-

tervind ulterior. Părerile prezidentului s-au identificat puțin după aceea cu punctul de vedere anglo-american, care a respins prin răspunsul la mesajul lui N. S. Hrușciov, propunerea sovietică. În viața internațională hotărârea occidentală a produs conștientizarea și critici. Astfel W. Warbey, membru al parlamentului englez a declarat că: „Un succes important în rezolvarea problemei dezarmării, pot obține numai persoanele impetive și să adopte hotărâri importante”.

REVISTA PRESEI STRĂINE

Theatre

Ultimul număr al revistei Theatre (anul 6, nr. 27, ianuarie 1962) cuprinde un bogat material privind viața teatrului francez, precum și a artiștilor înrudite: operă, balet, etc. În cadrul rubricii de interviuri („Les livres opinions de...”) Morvan Lebesque răspunde spiritual citorva întrebări referitoare la misiunea teatrului.

REVISTA PRESEI STRĂINE

are ca motiv o frază de Romain Rolland: „Nu e vorba de a redeschide vechi teatre sub un nume nou, ci de a întemeia o artă nouă pentru o lume nouă”. Colocul s-a bucurat de participarea unor critici, specialiști și a elaborat un manifest ale cărui prevederi esențiale sînt următoarele: Teatrul total este în esență un teatru popular și se face dintr-o parte la toate disciplinele spectacolului: artă dramatică, artă lirică, dans, muzică, folclor etc. O colaborare strinsă va trebui deci să se stabilească între aceste diferite discipline.

Operă închinată luptei pentru pace

Dymphna Cusack începe să scrie și să publice schițe și articole încă de pe băncile Universității din Sidney. Dar adevăratul debut literar și-l face de abia în 1934, cu piesa „Shallow Cups” („Cupe nu prea adînci”) o fantezie poetică, construită — după opinia unor critici americani — pe „o bază economică care i-ar fi plăcut lui Marx”. Un an mai târziu i se joacă o altă piesă intitulată „Red Sky at Morning” („Cer roșu în zori”), a cărei acțiune se desfășoară în epoca colonială a Australiei, oglindind în mod pregnant lupta oamenilor de rînd împotriva autorității așezătoare. Prin primul ei roman, apărut în 1936, sub titlul german „Jungfrau” (simbolizînd zăpada, puritatea), deși se situează pe aceeași linie a unui „realism romantic”, înfățișează o imagine adânc de autentică a vieții citadine, înțocm un editor englez îi propune autoarei să schimbe locul acțiunii de la Sidney la Londra, dar fiind că această acțiune posedă „o trăsătură universală care i-ar permite să fie oricunde fixată”.

Un tânăr german emigrat în Australia la sfîrșitul războiului, — răspunzînd insistențelor invitației ale familiei soțului său — pleacă împreună cu acesta să-și petreacă vacanța în Berlinul occidental. Convinsă că în Germania lui Adenauer totul e nou și frumos, că „toți vechii nazisti sînt de mult spînzurați” și că „acei care nu sînt la șase pictoare sub pămînt nu vor mai îndrăzni niciodată să-și arale vîrfurile nasului”, Joy nu înțelege îndelungatele reticențe ale lui Stephen de a se întoarce în patrie. Chiar dacă, de la bun început, este izbită de formalismul excesiv și de luxul anaoronic care domnesc în somptuoasele saloane ale familiei von Mulher, ea este în princelul sălășimînt încântată de a fi acceptată în acest oian.

O amuză interminabile tirade despre „singele sănătoși ai strămoșilor... singe... singe... și iar singe” ale tatălui lui Stephen, un mare industriez

de căblrul lui Krupp și Thyssen. Consideră drept o ofensivă idee fixă aroganța cumnatei sale Bertha față de ceea ce este „popor, comunist”.

Triepat-trepat, Joy începe însă să-și dea seama că toate aceste manifestări nu sînt altele decît simptomele unei generale renașteri a nazismului, a militarismului și a spiritului revanșard. Ieșirea interpresive ale lui Horst, fratele mai mare al lui Stephen, criminal de război definit acum pe loc de prim rang în ministerul pentru problemele refugiaților și lucrînd mină în mină cu colonelul american Wayne Carey; cutremurătoare revelații ale fostului ei profesor de pian, Arthur Schoenauer, care — după ce a fost mușcat de Daechau — este și astăzi prizonier și marșat pentru activitatea sa din fruntea Ligiîi victimilor fascismului; o infernală seară petrecută într-o „Weinstube”, în care — în sunetele lui „Horst Wessel-Lied” — foștii S.S.-iști dau friu liber nostalgiei de-al treilea Reich și-și afirmă hotărîrea de a face tot ce le stă în putință pentru a-l reînvia, — toate acestea îi arată lui Joy adevărata față a Berlinului occidental. Și, simțînd că se înbușe în această cloacă, se duce să respire dincolo de linia de demarcație, unde în ciuda „valului de căldură” care s-a abătut asupra întregului Berlin — este o cu totul altă atmosferă.

Acest roman, de o atît de strîngătoare actualitate, constituie desigur, cea mai importantă realizare de pînă astăzi a Dymphnei Cusack, vice-seședinta Uniunii Scriitorilor din Australia, a cărei gazdă sîntem în momentul de față. După ce a culeterat aproape întreg globul, vizitînd de cinci ori Uniunea Sovietică, laborioasa scriitoare progresistă, care se consideră „o realistă optimistă”, declară: „Cu fiecare an pe care-l trăiesc, fiecare țară pe care o văd, fiecare rasă pe care o cunosc, devin din ce în ce mai convinsă că viața e frumoasă și că, folosind încheșurile actuale și potențiale ale fierului om, putem construi o viață mai bună pentru toți”.

Alf ADANIA

SCRITORII ÎMPOTRIVA FASCISMULUI

Revista „L'Europa letteraria” a redat încă din primele numere preocuparea permanentă de a include în paginile ei, — alături de texte literare și articole de critică de artă — opinii ale personalităților culturale europene în legătură cu marile probleme politice ale contemporaneității.

oamenilor de a face imposibilă repetarea ororilor nazi-fasciste, trăite și de poporul meu. Cel mai mare pericol fascist provine astăzi din Germania occidentală. De aceea trebuie să sprijinim aceste forțe ale poporului german, care dau garanția că hitlerismul nu va mai reveni.

la seama Othello, tu existinție și încrezătorile; fericea ta poezie îi salvează. A seama Faust, tu cel însetat de viață. Acesta e Mefisto, dar sufletul tău poate fi salvat.

în toate privințele și aceasta din diverse motive. În primul rînd pentru că împotrivă posibilitatea unui acord cu F.L.N., a slăbăcit treptat pe panta europeană alianța cu fascistii. Și apoi pentru că de Gaulle a crezut numai în el însuși și, crezînd numai în el însuși, în acești ani, în aceste zile, se declară în afara istoriei. Algeria, în schimb, este în istorie, pentru că ea crede în poporul său și în eliberarea sa. De aceea, Algeria va lunge. Îi plîngem pe morții algerieni și îi plîngem pe morții francezi, dar nu trebuie să avem mila pentru asini, pentru acei ce torturează, pentru fascistii”.

GEORGE CALINESCU:

Dacă prin fascism înțelegem tentativa de a anula etapele progresului social, de a reabilita doctrina superiorității raselor „de selecție” asupra celor scoțite dinmăre de la natură, de a împinge la un război de exterminare, în scopul de a purifica lumea de elementele „inferioare”, de a înocula în tineret cultul neliniștii și al morții absurde, așa crede, vorbind la modul absolut, că o revenire la fascism (a Europei occidentale — n.n.) e puțin probabilă. Totuși, lucrurile trebuie privite cu precauție, nu cu indiferență, întrucît chiar din aceste durerose sint încă posibile.

KAMEN KALCEV:

În 1933 Gheorghe Dimitrov, marele fiu al poporului bulgar, în fața judecătorilor tribunalei hitleriste, prevenea în mod decise Europa de atunci: „Fascismul e război” și pentru a opri zgomotul de oțel al războiului el a chemat popoarele din toată lumea să se unească într-un front anti-fascist pentru a combate cunoscute hitleriste care înaintă.

MARCEL BRESLAȘU:

Că fascismul va fi învins, nu e îndoiabil. Dar victoria nu vine și nu poate veni de la sine. Călele fascismului trebuie oprite în manifestările din țările sale de origine — Italia, Japonia, Germania federală, și cu altă multă țară în Portugalia și Spania, unde se încetă să domnească în ultimele două decenii, ca de altfel și în alte părți ale lumii, unde, în forme mai mult sau mai puțin diferite, se face simțit și continuă să se manifeste. Ceea ce importă nu este numele, ci conținutul acestui pericol, indiferent de ce fel s-ar traveși sau reboieze. Este ocazionala socială — și fascismul este una din cele mai oribile și fumeșe din istoria umanității — el se definește prin simptomele sale, și anume: antiumanismul (este vreau diferențiat între Auschwitz și Angola); rasismul (segregația și linșajul din Statele Unite sînt practici fasciste, încă dinaintea de izbucnirii celui de-al doilea război); ideile și practicile retrograde față de categorii întregi de oameni, sau față de popoare întregi, așa-zisele inferioare (ființe de fapt în Portugalia și Spania, unde se definește de inferioritate); spiritul războinic provocator și aventurier al altor cercuri beneficiare din lumea capitalistă; pofta de expansiune a acestor cercuri, mezu pe spinarea altora, care îi face să se consolideze în colonii, acolo unde sînt încă stăpîniți, și de recuperare față sau ascunsă a dominației, acolo de unde au fost izgoniți.

MAURICE NADEAU:

Fără îndoială că dacă generalii din Alger ar fi reușit în lupta de stat pe care au încercat-o, Franța ar fi așezată supusă unei dictaturi militare. Ei au eșuat, nu datorită puterii de stat care lor sînt conțente pentru a se apăra, ci pentru că insurgența era prost pregătită, rău condusă, pentru că aceasta se avuă timp să crească și să se organizeze în rezistența contingentului de soldați. Ea a revelat slăbiciunea unei puteri „tari”, a dezvăluit complexitățile pe care această putere le înțerează în insurgenții. Un regim care s-a instalat ca urmare a unui complot reușit, secrete noi completuri care tind să-l răstoarne.

PIER PAOLO PASOLINI:

Evenimentele din Alger și Paris sînt îngrijorătoare: ele nu demonstrează de loc, îmi pare, că „ortice re-înțocire la fascism e destinată unui eșec”, ci dimpotrivă, că această reînțocire se produce. Generalii „paras” sînt niște trădători care merită să fie împușcați. Să punem în un loc Franța lui De Gaulle, Germania lui Adenauer, Spania lui Franco, Portugalia lui Salazar, Italia Vajcanului... Fru-moasă Europă!

MARIA BANUȘ:

Iago apare pe scenă să-și dezvăluie proiectele înfime înaintea spectatorului. Mefisto își exprimă în mod cinic și spiritual, în fața lui Faust, concepția lui despre lume. Faust este prevenit, el știe cu ce preț trebuie să-și plătească pactul semnat cu singe. Iar spectatorul, prevenit și el, dacă nu poate interveni în destinul celor de pe scenă, în realitate știe ce trebuie să facă pentru să-și oprească urmasii lui Iago să-și realizeze înfamile, fie că ei sîcund sau nu aceste înfamii.

GIANCARLO VIGORELLI:

În ziarul „Unità” din 14 decembrie 1961, Giancarlo Vigorelli, directorul revistei „L'Europa letteraria”, organ al Comunității Europene a Scriitorilor, a declarat: „Partidul încă pe reînă imaginea a nenălmărate morminte, singurele de-a viute pe care le avem puteri roșii sînt „destul cu războiului”. De ani de zile, oamenii onesti denunță „murdarul război din Algeria” și sînt ani de când, cu toată încredința și toleranța acordată francezilor, noi sîntem de partea algerienilor.

ALF ADANIA:

Pe măsură ce forțele reacționare își intensifică complotul împotriva vieții, libertății și a drepturilor omului de rînd, glasul ei protestatar se ridică mai puternic, mai vibrant, mai convingător, împotriva războiului atomic. Atunci cînd, în piesa „Pacific Paradise” („Paradis pacific”) din 1951, „Consiliul controlului atomic” intenționează să evacueze pașnic locuitorii ai insulei Moluca din Pacific, pentru a putea experimenta în voie o bombă cu hidrogen, aceștia se refuză cu îndrăzneală să servească drept „cobai pentru o repetiție generală a unei sinuciderii mondiale”. „Pentru mine — spune unul din eroii piesei, adresîndu-se prezidentului consiliului — valoarea cea mai sfințită pe acest pămînt o reprezintă viața și voi rămîne aici, ca să arăt restului omenirii ce i se va întîmpla dacă nu se trezește în fața evidenței faptului că oamenii ca voi o conduc la moarte”. Pînă în cele din urmă, sub presiunea opiniei publice mondiale, profund impresionată de această dirză voință și hotărîre de a lupta, organizatorii experimentei se văd siliți să renunțe la planurile lor criminale.

J. S. KUPKA:

Orice luptă împotriva fascismului e legitimă în măsura în care este edecăce. Ea e justificată de dorința

ALF ADANIA:

„Biblioteca pentru toți” a sărbătorit un jubileu interesant: a apărut al 35-lea volum din această colecție și totodată tirajul ei global a ajuns la 20 milioane de exemplare. Astăzi, fiecare cetățean al țării îi revine câte două volume din „Biblioteca pentru toți”. Acestel colecții, care a început să apară acum opt ani, după părerea ziarului „Nepesava” îi va reveni un loc de cinste în istoria revoluției culturale din Ungaria. Ea e pus pentru prima dată la îndemîna marelui de cititori comorile literaturii naționale și mondiale.

ALF ADANIA:

Un strigăt de alarmă, la fel de energic, este și ultimul roman al scriitorului „Heatwave în Berlin” („Val de căldură la Berlin”), apărut anul trecut. Eroina cărții, Joy, după nouă ani de viață conjugală cu Stephen,

ALF ADANIA:

Director: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegii redacționali: Acad. MIHAI BENIUC, MARCEL BRESLAȘU, EUSEBIU CAMILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), ȘTEFAN GHEORGHIU (redactor șef adjuncț), EUGEN IBELEANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., ION MIHAILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjuncț), MIHAI PETROVEANU, CICERONE THEODORESCU, ION VIȘNĂR.

CONTRAPUNCI

T. R. S. S.

Epopea erică a primului cosmonaut sovietic Iuri Gagarin a constituit în ultima vreme subiectul a numeroase cărți semnate de scriitori din toate colțurile lumii. Printre cele mai recente apariții se numără excelenta povestire „Cosmonautul Iuri Gagarin” a scriitorilor englezi Burchett și Purly și „Pînă atîngi stelele” aparținînd scriitorului indian Kivaja Ahmed Abbas.

Un catalog de o mare însemnătate științifică intitulat „Uriașii roșii”, care clasifică astri cu temperaturi joase și cu o mare capacitate de dilatație a fost pus în vânzare recent de un grup de colaboratori ai laboratorului de astrofizică de lingă Academia Italiană de științe. Catalogul prezintă un număr de peste 1200 stele cu caracteristicile mai sus menționate.

Italia

„Antifascismul italian” este titlul unei remarcabile antologii apărute recent la Roma sub semnătura lui Fulvio Alatri. Antologia prezintă la lumina faptelor istorice, a mărturiilor și documentelor autentice contemporane evoluția antifascistă italiană începînd încă din anul 1919, cînd a avut loc prima „ieșire publică” a bulgărilor fasciști ocazia incendierii redacției ziarului socialist „Avanti”. Lucrarea dezvoltă rolul jucat de cercurile reacționare la înăbușarea și înăbușarea terorii mussoliniane în Italia.

R. D. G.

Într-o telegramă adresată prezidentului Republicii Mexic, Academia de Artă Germană protestează împotriva intențiilor și tratamentului rusinoș aplicat marșului pictor mexican David Alaro Siqueiros, Tegayana a fost semnată de frunză de pînă în prezent în țările germane, ca scriitorii Anna Seibers și Ludwig Rein, sculptorul Fritz Cremer, muzicienii Hans Eisler, Paul Dessau și alții.

S.U.A.

„Unde sînt dramaturgii de azi?” — se întîlnește articolul publicat în „New York Herald Tribune” de criticul domn Tennessee Williams și Lilian Hellman? Criticul subliniază că nu este vorba de o serie de critici de presă, ci de o serie de critici de presă, care sînt chiar prea multe, dar printre ele lipsesc o parte din critici de presă. „Cauza constă în faptul — a declarat recent cunoscutul regizor Kermit Bloomgarden — că sistemele economice ale teatrelor de pe Broadway înăbușe inițiativa creatoare. Dramaturgul începe să propună scopul și scrie o piesă a cărei punere în scenă sîc costie cel mai puțin. De regulă o piesă de piesă se limitează la un act și i sau 5 personaje. Dramaturgul începe să scrie o piesă, dar fiind acum teatral, singura lui sansă de a pătrunde pe Broadway, este de a propune o piesă care să nu necesite sume mari. Pîneze, propunîndu-și un astăzi de scop, dramaturgul se îngrădește el însuși din punctul de vedere al creației.

R. P. Bulgaria

Poesia venice vie a lui Nikolai Vaptarov își câștigă tot mai mult prieten în țări străine. Recent, Auguste Plavay, primarul unui oraș din Belgia, a fost onorat în Bulgaria. Fîind el însuși poet și participant la mișcarea de Renaștere din Belgia, Plavay a citit versurile lui Vaptarov în traducere franceză și — după cum el însuși s-a declarat — a fost profund impresionat de pretențele la redacția săptămînialului „Literature front” — a sîntut o profundă legătură launtrică cu poezii patriot bulgar.

R. F. G.

În școlile din Schleswig-Holstein (R.F.G.) circula în ultima vreme o nouă carte de cîntec, care e menită să contribuie la educarea „noilor generații”. Despre ce fel de educație e vorba se poate vedea din titlurile cîntecelor pe care le „popularizează”: „Să murim, să murim, să murim, așa se cuvine”, „Lupte pînă la singe, hărăziți li sîntem”, „În mars, camarazi”, „Cu hamali și legiune străină, înaintă”, „Plește și hațeg”, „Zdrobit tot ce ne stă în cale”.

R. P. Ungară

„Biblioteca pentru toți” a sărbătorit un jubileu interesant: a apărut al 35-lea volum din această colecție și totodată tirajul ei global a ajuns la 20 milioane de exemplare. Astăzi, fiecare cetățean al țării îi revine câte două volume din „Biblioteca pentru toți”. Acestel colecții, care a început să apară acum opt ani, după părerea ziarului „Nepesava” îi va reveni un loc de cinste în istoria revoluției culturale din Ungaria. Ea e pus pentru prima dată la îndemîna marelui de cititori comorile literaturii naționale și mondiale.

R. P. Ungară

„Biblioteca pentru toți” a sărbătorit un jubileu interesant: a apărut al 35-lea volum din această colecție și totodată tirajul ei global a ajuns la 20 milioane de exemplare. Astăzi, fiecare cetățean al țării îi revine câte două volume din „Biblioteca pentru toți”. Acestel colecții, care a început să apară acum opt ani, după părerea ziarului „Nepesava” îi va reveni un loc de cinste în istoria revoluției culturale din Ungaria. Ea e pus pentru prima dată la îndemîna marelui de cititori comorile literaturii naționale și mondiale.

R. P. Ungară

„Biblioteca pentru toți” a sărbătorit un jubileu interesant: a apărut al 35-lea volum din această colecție și totodată tirajul ei global a ajuns la 20 milioane de exemplare. Astăzi, fiecare cetățean al țării îi revine câte două volume din „Biblioteca pentru toți”. Acestel colecții, care a început să apară acum opt ani, după părerea ziarului „Nepesava” îi va reveni un loc de cinste în istoria revoluției culturale din Ungaria. Ea e pus pentru prima dată la îndemîna marelui de cititori comorile literaturii naționale și mondiale.

R. P. Ungară

„Biblioteca pentru toți” a sărbătorit un jubileu interesant: a apărut al 35-lea volum din această colecție și totodată tirajul ei global a ajuns la 20 milioane de exemplare. Astăzi, fiecare cetățean al țării îi revine câte două volume din „Biblioteca pentru toți”. Acestel colecții, care a început să apară acum opt ani, după părerea ziarului „Nepesava” îi va reveni un loc de cinste în istoria revoluției culturale din Ungaria. Ea e pus pentru prima dată la îndemîna marelui de cititori comorile literaturii naționale și mondiale.